

Samen voor een schoon Delft!

Plan van aanpak zwerfafvalverwijdering

Gemeente Delft

CREM rapportnummer 05.812

Amsterdam, 29 september 2005

Consultancy and Research for Environmental Management

Spuistraat 104d

1012 VA Amsterdam

telefoon: 020-6274969

fax: 020-6266539

e-mail: office@crem.nl

website: www.crem.nl

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd. De auteursrechten inzake dit document blijven berusten bij CREM.

De samenstellers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

1 Inleiding1

DEEL 1: NULMETING

2 Huidige zwerfafvalverwijdering5

2.1	INLEIDING.....	5
2.2	DEFINITIE VAN ZWERFAFVAL.....	5
2.3	BELEIDSUITGANGSPUNTEN ZWERFAFVALVERWIJDERING.....	6
2.4	ORGANISATIE.....	7
2.5	ACTIVITEITEN IN RELATIE MET DE ZWERFAFVALVERWIJDERING.....	8
2.6	KOSTEN VAN DE ZWERFAFVALVERWIJDERING.....	10
2.7	HANDHAVING EN WETTELIJKE BASIS.....	12
2.8	COMMUNICATIE.....	14
2.9	SAMENWERKING/OVERLEG MET DERDEN EN ANDERE BEHEERDERS.....	14
2.10	DE DELFTSE WIJKAANPAK.....	15
2.11	MONITORING.....	16

3 Inventarisatie van vervuiling door zwerfafval17

3.1	INVENTARISATIE VERVUILING DOOR ZWERFAFVAL.....	17
3.1.1	Eindcijfer voor de gemeente Delft.....	19
3.1.2	De Binnenstad.....	20
3.1.3	Hof van Delft/Voordijkshoorn Zuid.....	21
3.1.4	Buitenhof.....	22
3.1.5	Voorhof.....	23
3.1.6	Tanthof.....	23
3.1.7	Vrijenban.....	24
3.1.8	Wippolder.....	25
3.1.9	De Delftse Hout.....	26
3.2	INVENTARISATIE PRULLENBAKKEN.....	27
3.2.1	De Binnenstad.....	27
3.2.2	In de Hoven.....	29
3.2.3	Het Stationsplein.....	30
3.2.4	De Delftse Hout.....	31
3.3	CONCLUSIES.....	31

4 De waardering van burgers en ondernemers33

4.1	INLEIDING.....	33
4.2	WAARDERING VAN BURGERS.....	33
4.2	WAARDERING VAN ONDERNEMERS.....	36
4.3	CONCLUSIES.....	38

DEEL 2: PLAN VAN AANPAK

5	Analyse huidige aanpak zwerfafvalverwijdering.....	41
5.1	INLEIDING.....	41
5.2	PREVENTIE.....	41
5.3	ZWERFAFVALVERWIJDERING	44
5.4	AANDACHTSGEBIEDEN	46
6	Visie en strategie zwerfafvalbeleid.....	49
6.1	INLEIDING.....	49
6.2	VISIE EN STRATEGIE.....	49
7	Plan van aanpak zwerfafvalverwijdering	51
7.1	INLEIDING.....	51
7.2	OPTIMALISEREN VAN PRULLENBAKKENBESTAND	51
7.3	OPTIMALISEREN VAN WERKPROCESSEN EN DE ORGANISATIE.....	52
7.4	OPTIMALISEREN VAN COMMUNICATIE	53
7.5	OPTIMALISEREN VAN PARTICIPATIE EN BEWUSTWORDING.....	54
7.6	OPTIMALISEREN VAN SAMENWERKING MET DERDEN.....	55
7.7	OPTIMALISEREN VAN TOEZICHT EN HANDHAVING	55
7.8	MONITORING EN EVALUATIE	56

Bijlage 1: Inventarisatie prullenbakken in de Binnenstad

Bijlage 2: Inventarisatie prullenbakken In de Hoven

Bijlage 3: Inventarisatie prullenbakken De Delftse Hout

Bijlage 4: Waardering van ondernemers

1

Inleiding

Een toename van consumptieafval in combinatie met een groeiende argeloosheid waarmee men het in de openbare ruimte achterlaat, zorgt voor een toenemende hoeveelheid zwerfafval. Het vergt van een gemeente een forse inzet van mensen en middelen om dit op te ruimen. De aandacht voor een schone openbare ruimte is de laatste tijd erg toegenomen, enerzijds door de genoemde toegenomen vervuiling en anderzijds door een toename in de publieke belangstelling.

Het werken aan een aangename leef- en woonomgeving is één van de vier speerpunten van het collegeprogramma 2002-2006 van de gemeente Delft. Een schone leefomgeving is hier onderdeel van. De gemeente geeft hoge prioriteit aan het bereiken van een schone, hele en veilige stad en wil de overlast door zwerfafval structureel verminderen. Daartoe heeft de gemeente Delft bij de SenterNovem een subsidie aangevraagd (in het kader van de SAM-Zwerfafval regeling) voor een zwerfafvalproject. Doel van deze regeling is het stimuleren van gemeenten om extra actie te ondernemen tegen het zwerfafval. Dit moet tot uiting komen in het ontwikkelen en bestuurlijk vaststellen van een plan van aanpak met daarin opgenomen activiteiten voor het voorkomen en verminderen van zwerfafval.

Dit project bestaat uit het inventariseren en analyseren van de situatie ten aanzien van de zwerfafvalproblematiek in de gemeente Delft en het opstellen van een plan van aanpak met concrete maatregelen.

Het rapport is in twee delen opgebouwd: deel 1 beschrijft de nulmeting welke bestaat uit:

- een beschrijving van de huidige werkwijze met betrekking tot het verwijderen van zwerfafval en de daarmee gemoeide kosten (hoofdstuk 2),
- een inventarisatie van de vervuiling door zwerfafval in de gemeente (hoofdstuk 3),
- de waardering van burgers en ondernemers (hoofdstuk 4).

Deel 2 van het rapport bevat het plan van aanpak met daarin de analyse van de problematiek (hoofdstuk 5), de visie en strategie (hoofdstuk 6) en de maatregelen die nodig zijn om de gewenste doelstellingen te halen (hoofdstuk 7).

Deel 1: Nulmeting

2

Huidige zwerfafvalverwijdering

2.1 __ Inleiding

In dit hoofdstuk zal de huidige situatie ten aanzien van de zwerfafvalproblematiek in de gemeente Delft worden beschreven. Allereerst wordt kort besproken wat zwerfafval is (paragraaf 2.2) waarna de huidige uitgangspunten in het beleid worden weergegeven (paragraaf 2.3). Vervolgens wordt de wijze beschreven waarop het zwerfafval wordt verwijderd, door wie dit wordt gedaan en wat de kosten hiervan zijn (paragraaf 2.4, 2.5 en 2.6). In paragraaf 2.7 en 2.8 komen handhaving en communicatie aan de orde. Aan de Delftse wijkaanpak en samenwerking worden twee aparte paragrafen besteed (2.9 en 2.10). En als laatste wordt monitoring in paragraaf 2.11 besproken.

2.2 __ Definitie van zwerfafval

*Zwerfafval is afval dat door mensen bewust of onbewust is weggegooid of achtergelaten op plaatsen die daar niet voor zijn bestemd. Afval dat door indirect toedoen of nalatigheid van die mensen op plaatsen is gekomen die daar niet voor bestemd zijn, is ook zwerfafval. Foutief aangeboden afval, illegale dumpingen, wildplakken, graffiti en hondenpoep vallen **niet** onder deze definitie van zwerfafval.*

Foutief aangeboden afval: Hieronder valt afval dat niet conform de regels zoals opgesteld in de afvalstoffenverordening wordt aangeboden, bijvoorbeeld op verkeerde tijden of op de verkeerde plaats.

Illegale dumping In tegenstelling tot bij zwerfafval, gaat het bij illegale dumping niet om een of enkele restanten van consumptie, maar om grotere hoeveelheden afval (bijvoorbeeld met een volume van minstens een plastic tas). Het is bewust achtergelaten afval in de openbare ruimte en het kan zowel huishoudelijk als bedrijfsafval betreffen. **Ook het plaatsen van afval bij inzamelvoorzieningen valt onder illegale dumping** (bron: De herziene model-afvalstoffenverordening, VNG, november 2003).

2.3 — Beleidsuitgangspunten zwerfafvalverwijdering

De gemeente Delft geeft hoge prioriteit aan het bereiken van een schone, hele en veilige stad maar heeft voor de verwijdering van zwerfafval tot op heden nog geen specifiek beleidsplan opgesteld. In verschillende officiële stukken van de gemeente zijn echter wel uitgangspunten vastgelegd ten aanzien van een schone openbare ruimte. Het betreft:

Collegeprogramma 2002-2006

Hierin worden de volgende relevante onderwerpen genoemd:

- De wijken moeten schoon, heel en veilig zijn,
- Bewoners voelen zich meer verantwoordelijk voor hun wijk,
- Overlast van zwerfafval, grofvuil, hondenpoep en graffiti moet structureel verminderen.

Wijkprogramma's van de verschillende wijken 2005

In alle wijkprogramma's komt de afname van overlast door afval en zwerfafval als een belangrijke doelstelling naar voren en om dit te bereiken zijn dan ook verschillende activiteiten per wijk gepland.

Kwaliteitshandboek stadsbeheer 2004

In het kwaliteitshandboek staan procedures beschreven waaronder ook een beschrijving voor het vegen van straten en pleinen. Als doel wordt aangegeven dat de verharde openbare buitenruimte schoon moet zijn volgens de afgesproken norm (de vastgestelde frequentie zoals aangegeven in de veegplannen).

Nota Schoon Delft 1997: Een schone stad, een beter milieu (plus het naar aanleiding van de nota opgestelde raadsvoorstel "Actieplan Veegdienst")

In deze nota wordt een aantal aanbevelingen gedaan om tot een verbetering te komen van de straatreiniging in Delft, waaronder het opstellen van de veegplannen volgens welke nu gewerkt wordt.

Aanpak zwerfvuil veroorzaakt door papierinzameling (mei 2005)

Hierin wordt een aantal maatregelen voorgesteld om zwerfafval te voorkomen dat veroorzaakt wordt door de papierinzameling.

Grofvuilnota (september 2003)

In de grofvuilnota zijn een aantal maatregelen voorgesteld om het grofvuilbeleid te optimaliseren met als doel een schone leefomgeving, meer hergebruik en meer brengen van grofvuil. Deze maatregelen zijn op 1 januari 2004 ingegaan.

Handhavingprogramma (maart 2005)

Het handhavingprogramma 2005 wil een bijdrage leveren aan de prioriteitstelling en programmering van de handhavingstaken en zodoende aan het verhogen van de fysieke en sociale veiligheid en de leefbaarheid binnen de gemeente Delft.

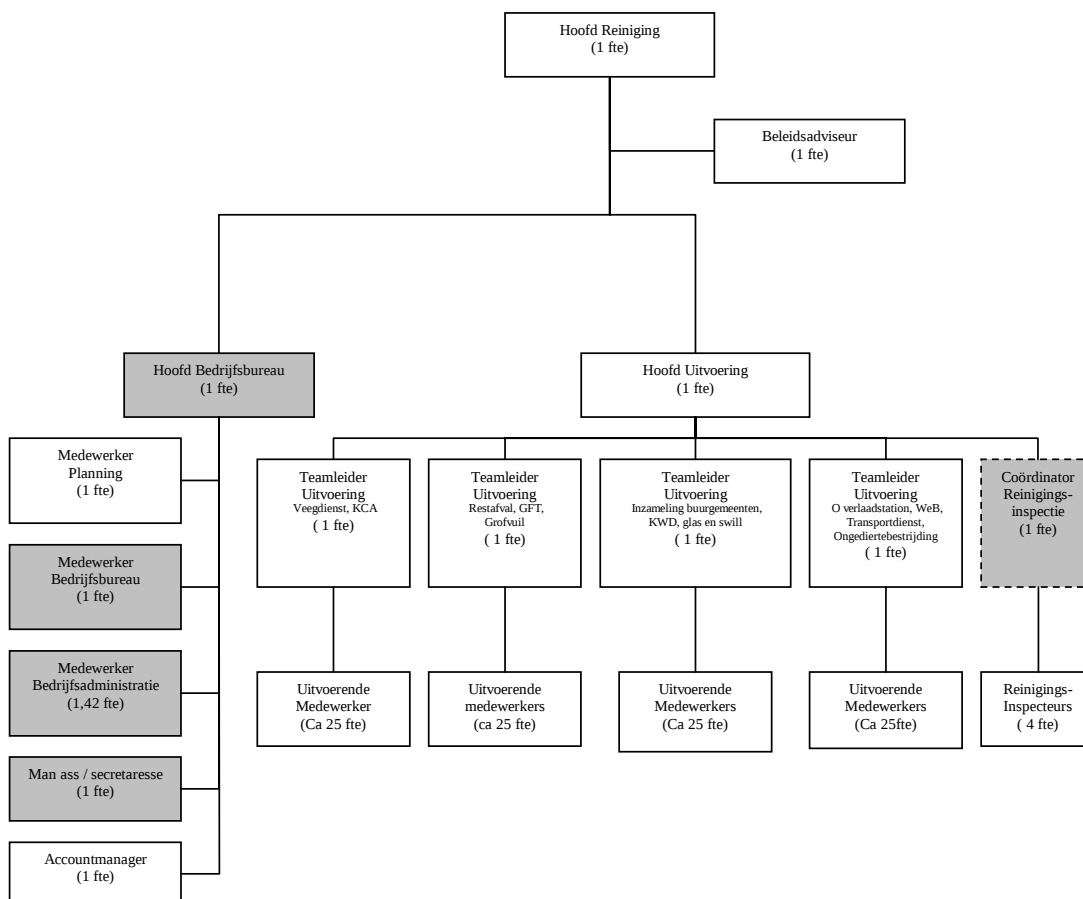
Concluderend

De gemeente Delft geeft hoge prioriteit aan het bereiken van een schone, hele en veilige stad in samenwerking met bewoners en instellingen.

2.4 __ Organisatie

De sector stadsbeheer van de gemeente Delft is verantwoordelijk voor het beheer van de openbare ruimte. Onder de sector stadsbeheer vallen de vakteams: groen, civiel en sportbedrijf en de afdelingen bmo en technische dienst. De sector stadsbeheer maakt momenteel een organisatieverandering door om effectiever en efficiënter te werken. Onderdeel van deze organisatieverandering is het “wijkgericht werken”. Binnen het wijkgericht werken vallen de hoogfrequente routinematige werkzaamheden om de stad schoon, heel en groen te houden. Daarnaast worden laag frequente routinematige werkzaamheden en projectmatige werkzaamheden in dit organisatiemodel onderscheiden. Deze werkwijze wordt vanaf najaar 2005 gefaseerd ingevoerd.

Het vakteam reiniging is sinds november 2004 intern verzelfstandigd en vormt sindsdien geen onderdeel meer van Stadsbeheer. De verantwoordelijkheid voor het verwijderen van het zwerfafval in de gemeente Delft ligt bij het vakteam reiniging als onderdeel van de gemeentelijke reinigingstaken (schoonhouden openbare ruimte). Figuur 2.1 geeft een schematische weergave van de organisatie van het vakteam reiniging.

Figuur 2.1: Organigram Reiniging

Zwerfafval op verhardingen, zwerfafval in het groen en zwerfafval in het water worden verwijderd door de veegdienst, zowel handmatig als machinaal. De veegdienst wordt direct aangestuurd door de teamleider veegdienst die op zijn beurt weer verantwoording aflegt aan het hoofd uitvoering.

Op jaarbasis is de raming van inzet van personeel op de verschillende onderdelen van de veegdienst als volgt:

- Handveegdienst: 22.880 uur
- Machinale veegdienst: 10.400 uur
- Vuilvisboot: 858 uur
- Onkruidbestrijding: 1.280 uur
- Seizoensgebonden/ projectmatige activiteiten: 4.582 uur

De gemeente Delft is onderverdeeld in 7 wijken waar afzonderlijke veegplannen voor zijn opgesteld (laatste versie van 2005). Voor elke wijk is een veegploeg verantwoordelijk (bestaande uit een veegauto plus één of twee personen). Delft is opgedeeld in de volgende wijken:

- Binnenstad
- Buitenhof
- Voorhof
- Wippolder
- Vrijenban
- Tanthof
- Hof van Delft/Voordijkshoorn

Naast de veegdienst zijn ook andere afdelingen van de gemeente Delft betrokken bij een schone openbare ruimte en zodoende dus ook bij de zwerfafvalproblematiek zoals de afdelingen communicatie, wijkzaken (contacten bewoners) en inspectie/toezicht openbare ruimte.

2.5 ____ Activiteiten in relatie met de zwerfafvalverwijdering

Voor het schoonhouden van de openbare ruimte onderscheidt de gemeente Delft verschillende activiteiten die betrekking hebben op het schoonhouden van de openbare ruimte en specifiek op het verwijderen van zwerfafval

In de veegplannen zijn voor elke wijk instructies gegeven voor de verschillende diensten met bijbehorend kaartmateriaal waarop de aandachtspunten (hot spots) zijn aangegeven. Activiteiten 1, 2, 3 en 4 vallen onder verantwoordelijkheid van de veegdienst.

1. Handmatig vegen

De volgende taken vallen onder het handmatig vegen:

- Ledigen van de prullenbakken, ook in het groen,
- Opruimen van zwerfafval cq tijdens de afvalinzameling gemorst vuil,
- Verwijderen van zwerfafval op straten, pleinen, trottoirs en rijwielpaden,
- Schoonhouden van trottoir- en straatkolken voor een goede waterafvoer,
- Verwijderen van zwerfafval uit groenvoorzieningen die men tegenkomt,
- Schoonhouden van containeropstelplaatsen, los geplaatst afval in de container deponeren, openstaande deksels van de containers sluiten,
- Vegen rondom glasbakken, los geplaatst glas in de container deponeren,
- Dagelijks schoonhouden aandachtspunten zoals winkelcentra, scholen, pleinen en bushaltes,
- Van de walkant handmatig verwijderen van drijfafval met schepnet op de grachten.

- Op de aangegeven weekdays wordt een route langsgereden en de werkzaamheden uitgevoerd zoals in bovenstaande punten is aangegeven,
- Afwijkingen tijdens de route worden aangegeven op een werkorder.

Frequentie: Afhankelijk van locatie 6x per week, 5x per week, wekelijks of tweewekelijks.

2. Machinaal vegen

De volgende taken vallen onder het machinaal vegen:

- Machinaal vegen van (voor de veegmachines bereikbare) weggoten, straten en pleinen,
- Machinaal vegen van het marktterrein na afloop van de weekmarkten,
- In opdracht vegen van terreinen van particulieren,
- Afstemmen met de handveegdienst van alle veegwerkzaamheden.

Frequentie: Afhankelijk van locatie wekelijks (markten) of driewekelijks (woonwijken).

3. Zwerfafvalverwijdering uit de grachten door de vuilvisboot

De grachten worden schoongehouden met behulp van de vuilvisboot. Hierbij wordt ook het drijfafval verwijderd dat zich bij de afsluitbalk in de gracht aan het Noordeinde wordt opgevangen.

Frequentie: Driemaal per week wordt 's-morgens het drijfafval verwijderd.

4. Zwerfafvalverwijdering uit het groen

De veegdienst coördineert sinds april 2005 ook de zwerfafvalverwijdering uit de groenvoorzieningen. Dit is uitbesteed aan Combiwerk en gebeurt op basis van beeldbestekken.

Het vakteam groen is verantwoordelijk voor de verwijdering van het zwerfafval uit het natuur- en recreatiegebied De Delftse Hout en overige parken. In de Delftse Hout wordt in principe 5 keer per week zwerfafval verwijderd. Indien het mooi weer is in het weekend wordt ook op zaterdag en zondag zwerfafval verwijderd.

5. Grote schoonmaak in de wijk

Sinds april 2005 wordt één keer in de veertien dagen een buurt aangewezen waar de openbare ruimte wordt aangepakt op alle heel en schoonaspecten (gezamenlijke actie door reiniging, groen, civiel en technische dienst). Met borden wordt de actie in de betreffende straat aangekondigd en betrokken bewoners wordt op die dag verzocht elders te parkeren. Indien bewoners een initiatief ontwikkelen voor een fleur op actie, dan wordt getracht dit gelijktijdig te laten vallen met de grote schoonmaak in de wijk.

6. Afvalinzameling en grofvuilinzameling

Zwerfafval wordt ook veroorzaakt door afval dat achterblijft tijdens de afvalinzameling (morsen) of doordat afval wordt naast geplaatst bij ondergrondse containers of verzamelcontainers.

Afval wordt ingezameld door de inzameldienst op vier verschillende manieren:

- huis aan huis met behulp van minicontainers,
- huis aan huis met behulp van vuilniszakken (alléén in de Binnenstad van Delft),
- huis aan huis met behulp van verzamelcontainers (onder- en bovengronds) plus inpandig

De grofvuilinzameling is per 1 januari 2004 veranderd om de overlast door gedumpt grofvuil tegen te gaan en wordt niet meer samen met het huishoudelijk afval opgehaald. Grofvuil kan worden gebracht naar het overlaadstation of worden aangemeld zodat het wordt opgehaald.

Elke week wordt oud papier ingezameld door het kringloopbedrijf waarbij de bewoners hun oud papier in dozen of zakken aan de weg zetten. Er zijn ongeveer 1500 minicontainers en 10 ondergrondse papiercontainers. In 2005 wordt het gebruik van deze minicontainers gestimuleerd om het ontstaan van zwerfvuil tegen te gaan. Er wordt eveneens ingezet op extra communicatie over de aanbiedregels van papier dat langs de weg wordt aangeboden.

7. Het aanbieden van voorzieningen: Prullenbakken

In de gemeente Delft zijn circa 700 prullenbakken aanwezig. Het precieze aantal en de locaties zijn niet overal bekend. Momenteel is een inventarisatie gaande in het kader van het project Beheer Openbare Ruimte Delft. De technische dienst draagt zorg voor plaatsing en onderhoud van de afvalbakken.

Er zijn drie verschillende typen prullenbakken geplaatst:

- Plastic Omnium gietijzer (Madrid) – 100 liter (Binnenstad, autoluw)
- Bammens, metaal aan standaard, schuine opening – 60 liter (Binnenstad, niet autoluw)
- Plastic Omnium, kunststof oranje klep – 60 liter (niet Binnenstad, niet autoluw)

In natuur- en recreatiegebied de Delftse Hout staan ongeveer 100 prullenbakken, waarvan 50 op de strandstrook en 50 in het park. Er zijn 4 verschillende prullenbakken (kleine emmers, groot, dicht, 6 kantige). Bij mooi weer worden deze elke dag geleegd, bij minder mooi weer in de zomer 2 à 3 keer per week en in de winter 1 keer per week. Het legen en het onderhoud van de prullenbakken in de Delftse Hout en in de overige parken wordt gedaan door het vakteam groen.

2.6 ____ Kosten van de zwerfafvalverwijdering

De kosten van het totale pakket om de openbare ruimte schoon te houden bedragen per jaar 2,3 miljoen euro (zonder overhead, handhaving en regelgeving). Hiervan is de zwerfafvalverwijdering een onderdeel. De bedragen zijn in tabel 2.1 nader gespecificeerd.

Kosten beheer van openbare ruimte	Kosten in € per jaar
Kosten machinaal en handmatig vegen: personeel en materieel en onkruidbestrijding	€ 1.582.000,-
Kosten verwijderen dumpingen	verwerkt in andere producten, zoals grofvuil
Transportkosten	inclusief
Verwerkingskosten veeg- en zwerfafval, zand en drijfafval en afvoerkosten	€ 261.400,-
Kosten derden bij uitbesteding (Combiwerk)	€ 180.000,-
Overige kosten rond uitvoering	
Vuilvisboot	€ 62.000,-
Fietswrakken	€ 88.000,-
Gereedschap	€ 12.500,-

Kosten seizoensgebonden en incidentele activiteiten	Kosten in € per jaar
Vuurwerkverwijdering	€ 18.000,-
Evenementen	€ 19.000,-
Organisatie en/of ondersteuning burgeracties	EZH/Fleur op budgetten en wijkbudgetten
Eventuele andere kosten: Verwijdering oliesporen	€ 4.000

Kosten voorzieningen in de openbare ruimte	Kosten in € per jaar
Kosten aanschaf nieuwe prullenbakken	€ 16.000,-
Ledigingskosten prullenbakken	verwerkt in kosten handmatig vegen
Kosten schade aan prullenbakken	€ 12.000,-
Kosten onderhoud prullenbakken	€ 14.000,-

Kosten Overhead	Kosten in € per jaar
Beleid, communicatie, administratie, juridische ondersteuning	€ 130.000,-

Kosten regelgeving en handhaving	Kosten in € per jaar
Kosten handhaving	€ 240.000,-
Kosten controle op uitvoering	€ 70.000,-

Tabel 2.1: Kosten reiniging 2004

2.7 — Handhaving en wettelijke basis

Ten aanzien van controle en handhaving van de openbare ruimte heeft de reinigingsinspectie momenteel 5 personen (3,43 fte) met opsporingsbevoegdheid beschikbaar. Hiernaast zijn nog 9 stadstoezichthouders aanwezig (6,5 fte) die de reinigingsinspectie 48 uur per week ondersteunen.

Op zwerfafval wordt op dit moment zeer marginaal capaciteit ingezet, boetes voor het weggooien van afval op straat zijn in Delft tot nu toe niet gegeven. In het handhavingsprogramma 2005 wordt voor het onderwerp Openbare Ruimte de volgende prioriteiten aangegeven:

- a. Wijkhandhaving,
- b. Hondenpoep,
- c. Afval (Zwerfafval, grofvuil, verkeerd aangeboden huisvuil),
- d. Fietsen,
- e. Winkelwagens,
- f. Stationsgebied,
- g. Aanhangwagens, recreatievoertuigen en wrakken,
- h. Schie-oever,
- i. Specifieke probleemlocaties of problemen,
- j. Parkeerbeleid,
- k. Illegale grondstortingen,
- l. Evenementen,
- m. Surveilleren in de Binnenstad

In het handhavingsprogramma 2005 wordt gesteld dat burgers zullen worden aangesproken op het weggooien van zwerfafval. In individuele gevallen kan het mogelijk zijn dat hiervoor een sanctie wordt opgelegd. Dit wordt strafrechtelijk gehandhaafd, de boete is 50 euro.

Wettelijke basis

De mogelijkheid tot repressieve handhaving van zwerfafval is juridisch verankerd in zowel nationale als lokale regelgeving:

Wet Milieubeheer

In de wet milieubeheer zijn naast enkele algemene formuleringen over de zorg die iedereen voor het milieu in acht moet nemen, ook de bevoegdheden van gemeenten op het terrein van zwerfafval aangegeven (artikel 10.25). Op basis van de Wet Milieubeheer kan voor het veroorzaken van zwerfafval een boete van 50 euro worden gegeven (feitnr. H 097). Hierover moet dan wel een artikel in de APV zijn opgenomen.

De Algemene Plaatselijke Verordening (vastgesteld op 28 oktober 2004)

In de APV is een aantal bepalingen opgenomen die in relatie staan met mogelijke bronnen van zwerfafval:

Hoofdstuk 2, afdeling 2: Toezicht op evenementen

Hoofdstuk 4, afdeling 4: Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast

Hoofdstuk 5, afdeling 2: Collecteren, venten, standplaatsen en snuffelmarkten

De afvalstoffenverordening (vastgesteld op 28 april 2005)

Naast een groot aantal artikelen die betrekking hebben op het correct aanbieden van huishoudelijk afval zijn er ook een aantal specifieke artikelen opgenomen voor het voorkomen van zwerfafval:

Artikel 24: Ter inzameling aanbieden van bedrijfsafvalstoffen aan de inzameldienst
Artikel 26: Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging
Artikel 27: Achterlaten van straatafval
Artikel 28: Voorkomen van zwerfafval bij ter inzameling gereed staande afvalstoffen
Artikel 29: Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren
Artikel 30: Ongeadresseerd reclamedrukwerk
Artikel 31: Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal
Artikel 32: Zwerfafval bij vervoeren, laden, lossen of overige werkzaamheden

Ondernemers en de Wet Milieubeheer

Milieuregels voor ondernemers zijn grotendeels gebaseerd op de Wet milieubeheer (Wm). Bedrijven hebben een milieuvergunning nodig, tenzij ze voldoen aan algemene regels die staan in zogenaamde 8.40-AMvB's. Dit zijn algemene maatregelen van bestuur (AMvB) op basis van artikel 8.40 van de Wm. Deze AMvB's bevatten milieuregels voor bepaalde bedrijfssectoren zoals de horeca, transportbedrijven en detailhandel.

Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen

Dit besluit bevat milieuregels voor inrichtingen zoals hotels, restaurants, pensions, café's, cafetaria's, snackbars, discotheken, buurthuizen, clubhuizen of daaraan verwante inrichtingen. Hiervan is artikel 3.4.1 van belang:

Etenswaren, de verpakking daarvan, sport- of spelmaterialen of uit de inrichting afkomstig zwerfvuil of andere voor de inrichting bestemde materialen die binnen een straal van omstreeks **25 meter** van de inrichting terechtkomen, worden zo vaak als nodig verwijderd.

Vergunningsvoorschriften evenementen

Bij het houden van evenementen is in de vergunningsvoorschriften opgenomen dat de organisator ook verantwoordelijk is voor het schoonhouden van het terrein. Indien dit niet gebeurt worden de reinigingskosten doorberekend aan de organisator.

Vergunningsvoorschriften marktkramen

In de verordening op de warenmarkt is het volgende opgenomen ten aanzien van het schoonhouden van de standplaats. Deze regels zijn ook opgenomen in de vergunning:

Artikel 28 Verzorging standplaats:

1. De vergunninghouder is verplicht er zorg voor te dragen dat zijn standplaats een goed verzorgd aanzien biedt.
2. De vergunninghouder aan wie tevens vergunning is verleend om op de standplaats geringe eet- en drinkwaren voor consumptie gereed te maken, dient aan de voorzijde van de marktkraam of verkoopgelegenheid twee afvalbakken van voldoende grootte te plaatsen.
3. Voor en tijdens de warenmarkt dient de vergunninghouder zijn afval, verpakkingsmaterialen e.d., ter voorkoming van zwerfvuil zelf (in zakken) in te zamelen.
4. Alvorens de vergunninghouder het marktterrein verlaat, dient hij zijn standplaats en de onmiddellijke omgeving daarvan 'veegschoon' op te leveren. Al het afval en verpakkingsmateriaal e.d. dient door de vergunninghouder mee terug te worden genomen naar de eigen bedrijfslocatie.

Vergunningsvoorschriften sampling

Op grond van de reclameverordening artikel 3.11. "Sampling en/ reclamecampagne e.d." wordt in de voorschriften opgenomen dat indien de locatie en de directe omgeving niet in nette staat van onderhoud worden gehouden en achtergelaten de werkzaamheden op kosten van de vergunninghouder door het cluster Wijk- en Stadszaken worden uitgevoerd.

2.8 __ Communicatie

De gemeente Delft kent geen alles omvattend communicatiebeleid op het specifieke thema van zwerfafval. Communicatie richt zich op een breder thema: *Delft moet heel, schoon en groen zijn met aandacht voor het milieu. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de gemeente Delft en bij de bewoners samen.* De communicatie sluit aan bij "Reiniging op maat", dit houdt in dat de communicatie op maat is: bewoners van een rijtjeshuis ontvangen andere informatie dan bewoners van bijvoorbeeld flats.

Communicatie naar de bewoners toe vindt plaats via de krant (persberichten, perstoelichting, interviewverzoeken), de website, via de wijkkranten en wijkwebs, via het kringloopbedrijf, via woningcorporaties en via scholen (o.a. Papaver=natuur en milieu informatiecentrum).

Bij de zwerfafvalcampagne in de Delftse Hout krijgen 3 van de 4 V's (voorzieningen, voorlichting, verantwoordelijkheid en verbaliseren), zoals geformuleerd door Nederland Schoon, aandacht, namelijk:

- Voorzieningen: de afvalbakken van Stichting Nederland Schoon die de ondernemers bij hun uitspanning hebben geplaatst.
- Voorlichting: startactie, promotiematerialen en o.a. oproep om gebied schoon te houden in kaart Delftse Hout.
- Verantwoordelijkheid --> initiatief van ondernemers, waarbij de gemeente ondersteunt en faciliteert. En andersom als gemeente opschoonactie organiseert, bijvoorbeeld in de vorm van kinderactiviteiten, dan stellen de ondernemers daar voor de deelnemers een hapje en drankje tegenover. Samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid.

2.9 __ Samenwerking/overleg met derden en andere beheerders

De gemeente Delft kent een uitgebreid overlegnetwerk met bewoners, bedrijven, scholen en milieuorganisaties waarin afval en een schone leefomgeving indien gewenst op de agenda staat. Te noemen zijn:

- Wijk Coördinatie Teams (WCT): Overleg tussen wijkcoördinator, wijkagent, wijkopzichter, wijkopbouwwerker, wooncoöportatie
- Integraal Handhavingoverleg Openbare Ruimte: diverse gemeentelijke afdelingen die met handhaving te maken hebben en de politie
- Overleggen tussen gemeente (wijkzaken) en vertegenwoordigers van bewonersorganisaties per wijk (bewonersverenigingen, belangenverenigingen, bewonerswerkgroepen, bewonersplatforms, buurtbeheeroverleggen)
- Werkgroep Migranten Communicatie: overleg tussen gemeente (welzijn) en zelforganisaties migranten.

- Overleg tussen gemeente (service centrum bedrijven) en ondernemers; horeca-overleg, detailhandeloverleg, bedrijventerreinen/ kantorenlocaties
- Platform Delftse Hout: overleg tussen gemeente (milieu, groen, civiel) en ondernemers in Delftse Hout. Dit overleg heeft bijvoorbeeld geleid tot de oprichting van de werkgroep zwerfafval die de campagne “zwerfvuil Delftse Hout” dit voorjaar organiseerde
- Duurzaamheidsplatform: overleg tussen gemeente (milieu) en diverse milieu organisaties
- Voorbereidingsoverleg voortgezet onderwijs: jaarlijks overleg tussen milieu en voortgezet onderwijs
- Accountoverleg: overleg tussen gemeente en woningbouwcorporaties voorbereidingsoverleg voor het Bestuurlijk Woonbeleid Afstemming Delft (overleg tussen wethouders en corporatiedirecteuren)

Deze overlegstructuren bieden een ingang voor het maken van concrete afspraken over een schone leefomgeving. Zo is bijvoorbeeld met diverse woningbouwcorporaties een grofvuilconvenant opgesteld bij de invoering van het nieuwe grofvuilbeleid en wordt momenteel een convenant Schieoevers opgesteld waarin afspraken worden gemaakt tussen het schoonhouden van bedrijventerreinen en de openbare weg. Ook is een beheer- en handhavingconvenant met Nederlandse Spoorwegen en andere partijen over het stationsgebied in voorbereiding.

2.10 _ De Delftse wijkaanpak

De gemeente Delft beschouwt samenwerking met de bevolking al sinds 1998 als een belangrijk middel bij het vergroten van de leefbaarheid. Bewoners, gemeente en partners zetten zich met elkaar in voor een schone, hele, veilige en sociale wijk. De Delftse wijkaanpak is een gestructureerde manier om bewoners en partners meer bij hun leefomgeving en bij elkaar te betrekken. Daarbij werken medewerkers van de gemeente en andere partijen, zoals wooncorporaties, nauw samen met groepen bewoners. Dit gebeurt op verschillende terreinen, waaronder de aanpak van vervuiling van de openbare ruimte.

Het doel van de Delftse wijkaanpak is om de betrokkenheid en het eigen initiatief van bewoners te stimuleren, een zo groot mogelijke deelname van bewoners te bewerkstelligen, concrete en zichtbare resultaten te boeken en het aanbod van de gemeente af te stemmen op de vraag van bewoners. Doelgroepen zijn onder andere groepen bewoners, scholen en verenigingen.

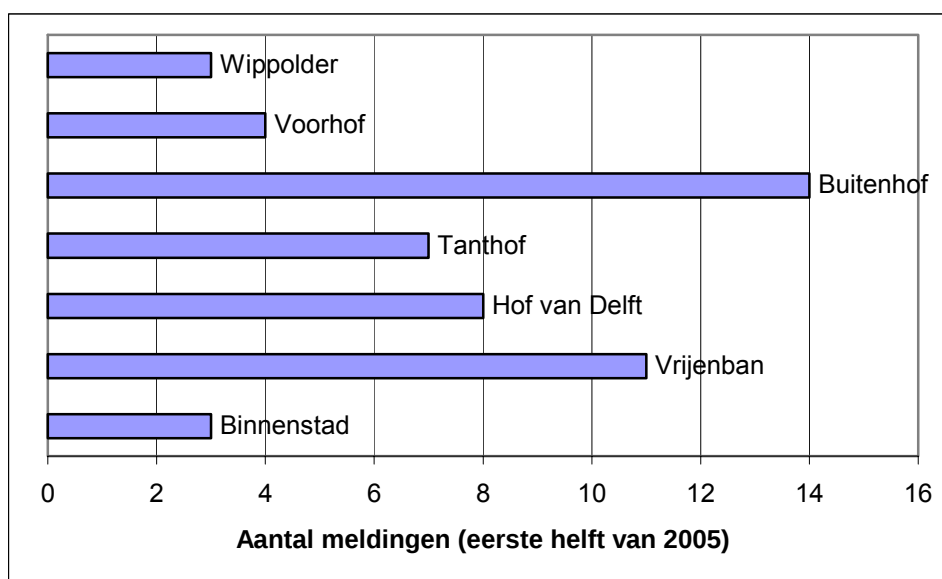
Jaarlijks wordt met bewoners een wijkagenda en wijkprogramma opgesteld en bepaald hoe het wijkbudget wordt ingezet. Er is in het kader van het EZH programma “investeren in de wijken” een stimuleringsregeling opgezet voor bewoners die gezamenlijk hun straat schoner en mooier willen maken: “Fleur Delft Op!”. Deze actie richt zich op de bestrijding van zwerfafval en het repareren en schoonmaken van lokale openbare voorzieningen als bankjes, kinderspeelplaatsen, etc. en het bevorderen van onderlinge contacten op straat. Bewoners dienen zelf het initiatief te nemen door samen een voorstel te maken voor het opknappen of schoonmaken van hun straat of buurt.

2.11 _ Monitoring

Meldingenlijn

In 2001 is Infopunt Stadsbeheer opgericht waar burgers van Delft meldingen kunnen doen over de openbare ruimte via de telefoon of per email. Bij Infopunt Stadsbeheer zijn in 2004 21.242 meldingen over de openbare ruimte binnengekomen, doorgegeven door burgers, bedrijven of ambtenaren.

In tabel 2.2 is per wijk aangegeven hoeveel meldingen in de eerste helft van 2005 over zwerfafval op verhardingen zijn binnengekomen. In totaal zijn dit 50 meldingen. Over zwerfafval in het groen kwamen in totaal 4 meldingen binnen. De meeste meldingen komen binnen over zwerfafval in de Delftse Hout: 434 meldingen over 6 maanden.

Tabel 2.2: Meldingen over zwerfafval op verhardingen

Een melding over zwerfafval bij Infopunt Stadsbeheer dient binnen 48 uur afgehandeld te zijn. In de eerste helft van 2005 was dit bij 65% van de meldingen het geval. De meldingen worden ook als managementinformatie gebruikt, om de effecten van beleidsveranderingen te meten en als input naar verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte.

Quickscan Kwaliteit Beheer Openbare Ruimte

Eén keer per jaar wordt door middel van een “quickscan” de wijk geschouwd op de onderdelen schoon, heel en groen door een wijkcoördinator, een wijkopzichter en een reinigingsinspecteur. Voor elk onderwerp wordt voor een bepaalde locatie een beoordeling gemaakt naar de gradaties hoog, basis en laag. Bijvoorbeeld voor het thema schoon wordt dit gedaan voor de onderwerpen zwerfafval, overig (grof)vuil, graffiti, onkruid op bestrating en containers. De wijkopzichters ondernemen acties bij waarnemingen waaraan direct iets kan worden gedaan. Verder dienen de resultaten om nieuwe hotspots te signaleren, als input voor de wijkprogramma's en als bijsturinginstrument voor lopende activiteiten.

3

Inventarisatie van vervuiling door zwerfafval

Dit hoofdstuk beschrijft het tweede deel van de nulmeting welke bestaat uit:

- een inventarisatie van de vervuiling door zwerfafval in de verschillende wijken van Delft en in de Delftse Hout door bepaling van schoonheidsgraden (paragraaf 3.1).
- Globale inventarisatie van het prullenbakkenbestand in vier specifieke gebieden: de Binnenstad, in de Hoven, het Stationsplein en de Delftse Hout (paragraaf 3.2).

3.1 __ Inventarisatie vervuiling door zwerfafval

Om de vervuiling door zwerfafval te bepalen is een nulmeting uitgevoerd waarbij gebruik is gemaakt van het meetprotocol zoals ontwikkeld door CROW (Kenniscentrum voor Verkeer, Vervoer en Infrastructuur). Deze methode legt in een groot aantal meetpunten binnen de gemeente, de schoonheidsgraad vast aan de hand van beelden. Binnen het normeringsstelsel worden vijf schoonheidsgraden onderscheiden, die de mate van verontreiniging weergeven (zie tabel 3.1).

Schoonheidsgraad		Aantal eenheden zwerfafval per 100 m ² (grof) of per 1 m ² (fijn)	Beschrijving
A+	Zeergoed	0	Er is geen zwerfafval zichtbaar.
A	Goed	1-3	Er ligt op het eerste gezicht geen zwerfafval, maar als je goed kijkt zie je iets liggen.
B	Matig goed	4-10	Her en der verspreid liggen enkele stukken zwerfafval.
C	Slecht	11-25	Over een belangrijk deel van het gebied ligt zwerfafval.
D	Zeergoed	>25	Nagenoeg overal ligt zwerfafval in alle soorten en maten.

Tabel 3.1: Beschrijving schoonheidsgraden

Voor de gemeente Delft zijn in de volgende wijken metingen verricht:

- Binnenstad
- Hof van Delft/ Voordijkshoorn Zuid
- Buitenhof
- Voorhof
- Tanthof
- Vrijenban
- Wippolder

Verder zijn ook metingen verricht in de Delftse Hout.

Per gebiedstype (wijk) zijn minimaal 20 meetpunten aselekt gekozen (**vaste meetpunten**) door een raster over het gebied op de kaart te leggen. Daarnaast zijn door de gemeente 5 **hotspots** aangewezen waar ook de schoonheidsgraad van is bepaald.

Bij het zich begeven van het ene meetpunt naar het andere meetpunt werd soms een situatie aangetroffen met veel zwerfafval (vuil of zeer vuil). Deze locaties zijn ook meegenomen in de metingen als zogenaamde **toevalstreffers**.

***Vaste meetpunten** zijn aselekt gekozen meetpunten in de wijk of in het gebied (minimaal 20 per wijk/gebied), bepalend voor het eindoordeel.*

***Hotspots** zijn locaties die gevoelig zijn voor het aantrekken van zwerfafval en vervuilen sneller dan andere locaties, voorbeelden zijn winkelcentra, markten, parkeerplaatsen, straten rondom scholen, etc. , tellen niet mee in het eindoordeel.*

***Toevalstreffers** zijn aangetroffen vervuilde locaties die (nog) niet als hotspot bekend staan bij de veegdienst, aan te raden is om deze locaties extra in de gaten te houden om te bepalen of dit om een eenmalige vervuiling ging of een meer continue vervuiling, tellen niet mee in het eindoordeel.*

Elk meetpunt bestaat uit een meetvlak van 100 m² waarin de volgende schoonheidsgraden zijn bepaald:

- Grof zwerfafval op verhardingen (≥10 cm),
- Fijn zwerfafval op verhardingen (<10 cm), hiervoor is een meetvlak van 1 m² genomen.

Indien aanwezig in de nabijheid van het meetvlak zijn ook de volgende schoonheidsgraden ook bepaald:

- Grof zwerfafval in groenvoorzieningen,
- Fijn zwerfafval in groenvoorzieningen (meetvlak van 1 m²),
- Grof zwerfafval in water.

Criteria schoonheidsgraad voor een gebied

Elke gemeten schoonheidsgraad is genoteerd op een formulier en van elke meting is een foto gemaakt. Deze gegevens zijn per wijk gerangschikt in mappen. De resultaten zijn vervolgens gebruikt om een schoonheidsgraad per wijk te berekenen (**alleen de vaste meetpunten zijn in deze berekeningen meegenomen, niet de hotspots en niet de toevalstreffers**). Deze berekeningen zijn gebaseerd op een procentuele verdeling van de meetvlakken over de verschillende schoonheidsgraden. Er is dus een wegingsfactor toegekend aan de schone en vuil meetvlakken. Zo is in het meetprotocol (CROW) bepaald dat een gebied nooit schoonheidsgraad A+ krijgt toegekend als één van de meetvlakken binnen dat gebied is beoordeeld met schoonheidsgraad D. Het oordeel over een buurt, wijk, gebied of gemeente wordt dus in belangrijke mate gebaseerd op het aandeel 'vuile' en 'zeer vuile' meetvlakken. Daarmee is een ondergrens gesteld aan het aantal te compenseren vuile meetvlakken door schone meetvlakken. Voor alle schoonheidsgraden op gebiedsniveau zijn criteria geformuleerd. In de volgende tabel zijn die criteria samengevat.

samengestelde schoonheidsgraad gebied	% meetlocaties met schoonheidsgraad				
	A+	A	B	C	D
A+			Max. 5%	max. 5%	0%
	Min. 80%	som A, B, C en D max. 20%			
A				max. 5%	Max. 5%
	Som A+ en A min. 80%		som B, C en D max. 20%		
B					Max. 5%
	som A+, A en B min. 80%			som C en D max. 20%	
C	som A+, A, B en C min. 80%				Max. 20%
D					> 20%

Tabel 3.2: Overzicht criteria (samengestelde) schoonheidsgraad voor een gebied

3.1.1. Eindcijfer voor de gemeente Delft

Er zijn twee meetrondes uitgevoerd, de eerste is verricht in de periode van 30 mei t/m 6 juni 2005, de tweede van 5 juli t/m 14 juli 2005. De schoonheidsgraden van beide metingen zijn omgezet in een eindcijfer per wijk. Uit deze cijfers is vervolgens het eindcijfer voor de stad berekend (in dit eindcijfer is de Delftse Hout niet meegenomen).

	Eindcijfer	Betekenis
Grof verhard	6,9	Matig schoon-schoon
Grof groen	6,4	Matig schoon
Grof water	7,3	Matig schoon-schoon
Fijn verhard	6,1	Matig schoon
Fijn groen	7,1	Matig schoon-schoon

Tabel 3.3: Resultaten schoonheidsgradenmeting voor de gemeente Delft

In tabel 3.3 worden de eindcijfers voor de gemeente gegeven. Deze tabel laat zien dat de gemeente **als eindcijfer een score van 6,9¹ heeft voor het grove zwerfafval op verhardingen wat overeenkomt met een resultaat tussen “matig schoon” en “schoon”**. Dit betekent dat de meeste locaties van de 200 meetpunten schoon zijn aangetroffen maar een aantal is matig schoon of vuil aangetroffen. Een enkel meetpunt is zeer vuil (D) aangetroffen.

De hoeveelheid grof zwerfafval in groenvoorzieningen scoort iets lager met een 6,4 en de hoeveelheid afval in het water scoort iets hoger met een 7,3. Het fijne zwerfafval scoort op verhardingen lager dan in groenvoorzieningen

In de volgende paragrafen worden de belangrijkste resultaten per wijk besproken, zo ook voor de Delftse Hout. Gedetailleerde resultaten met bijbehorende foto's bevinden zich in map 1 t/m 8, zo ook de foto's van de hotspots en toevalstreffers.

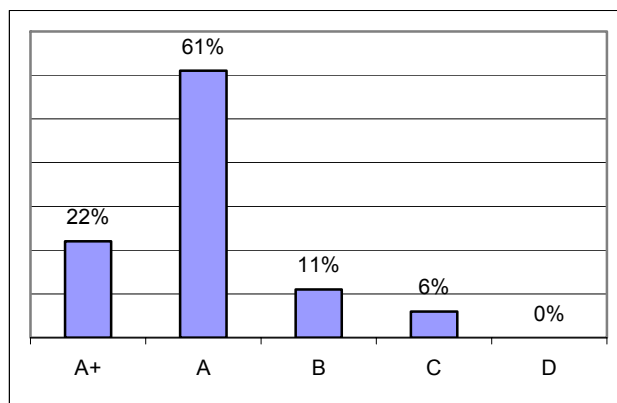
¹ Dit cijfer is moeilijk te vergelijken met andere gemeenten doordat de gevolgde methode niet altijd overeenstemt (bron:CROW).

3.1.2. De Binnenstad

	1 ^e meting	2 ^e meting	Eindcijfer
Grof verhard	B	A	7
Grof groen	C	A	6
Grof water	A	B	7
Fijn verhard	A	B	7
Fijn groen	A	A	8

Tabel 3.4: Resultaten schoonheidsgraden- meting voor de Binnenstad, vaste meetpunten

De Binnenstad scoort als eindcijfer voor zwerfafval op verhardingen (grof en fijn) een 7 wat overeenkomt met een beoordeling tussen schoon en matig schoon in (zie tabel 3.4). Zwerfafval in groenvoorzieningen scoort een 6 (matig schoon) en het water is over het algemeen schoon tot matig schoon. Overigens zijn er in de Binnenstad slechts 4 metingen verricht op groenvoorzieningen.

Figuur 3.1: Totaal van de hotspots, grof op verharding (18 meetpunten uit 2 meetronden)

In de Binnenstad is de schoonheidsgraad bepaald van 9 hotspots in twee meetronden (18 meetpunten in totaal). In figuur 3.1 zijn voor het grove zwerfafval op verhardingen de percentages weergegeven voor de verschillende beoordelingen. Hiervan kreeg het overgrote deel (83%) het resultaat schoon tot zeer schoon. In meetronde 1 zijn 5 toevalstreffers aangetroffen waarvan twee in grachten en in meetronde zijn 2 twee toevalstreffers (1 in groen en 1 in water) aangetroffen.

Conclusie: De Binnenstad krijgt een beoordeling die tussen matig schoon en schoon in ligt voor de vaste meetpunten. De meeste hotspots zijn schoon aangetroffen. Wel is op een aantal andere locaties aanzienlijke vervuiling door zwerfafval aangetroffen (7 toevalstreffers in totaal).

3.1.3. Hof van Delft/Voordijkshoorn Zuid

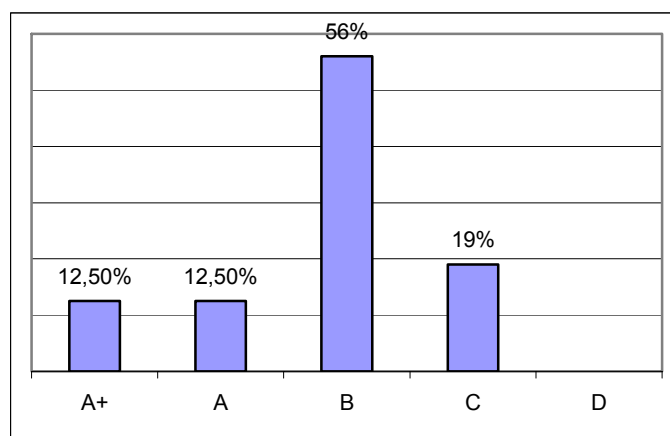
	1 ^e meting	2 ^e meting	Eindcijfer
Grof verhard	B	A	7
Grof groen	B	A	7
Grof water	B	A+	8
Fijn verhard	A	B	7
Fijn groen	B	B	6

Tabel 3.5: Resultaten schoonheidsgradenmeting voor de wijk Hof van Delft, vaste meetpunten

De wijk Hof van Delft/Voordijkshoorn scoort als eindcijfer voor zwerfafval op verhardingen (grof) een 7 wat overeenkomt met een beoordeling tussen matig schoon en schoon. Grof zwerfafval in groenvoorzieningen scoort schoon tot matig schoon en water krijgt de beoordeling schoon.

In deze wijk is de schoonheidsgraad bepaald van 8 hotspots in twee meetronden (16 meetpunten in totaal). Hierbij werd 56% van het totaal als matig schoon (B) beoordeeld (zie figuur 3.2) en 19% als vuil. Alleen in meetronde 2 werden 2 toevalstreffers aangetroffen (1 in groenvoorzieningen en 1 op verhard).

In de wijk Hof van Delft/Voordijkshoorn bevinden zich verschillende scholen van het voortgezet onderwijs. Deze scholen staan bekend als een bron van zwerfafval in de omgeving rondom de scholen en op routes naar het dichtstbijzijnde winkelcentrum. In de eerste meting scoort het winkelcentrum in de Krakeelpolderweg een B (matig schoon), dit winkelcentrum wordt veelvuldig bezocht door scholieren. Tijdens de tweede meting waren de vakanties begonnen, waargenomen zwerfafval tijdens deze meting werd niet direct veroorzaakt door scholieren.

Figuur 3.2: Totaal van de hotspots, grof op verharding (20 meetpunten uit 2 meetronden)

Conclusie: Hof van Delft/Voordijkshoorn scoort tussen matig schoon en schoon voor de vaste meetpunten. De meerderheid van de hotspots scoren matig schoon of vuil: er zijn 9 metingen verricht die als matig schoon worden beoordeeld en 3 als vuil. Op 2 locaties is aanzienlijke vervuiling door zwerfafval aangetroffen (toevalstreffers).

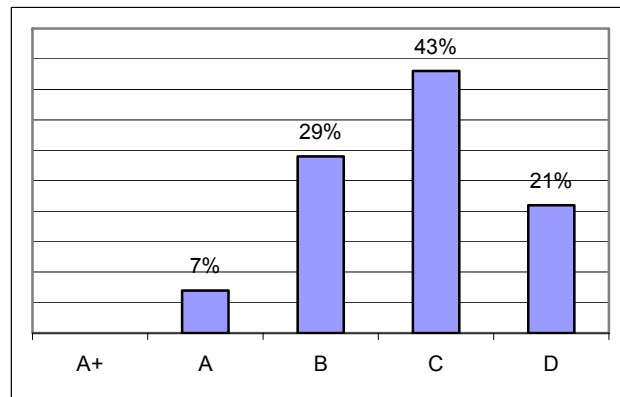
3.1.4. Buitenhof

	1 ^e meting	2 ^e meting	Eindcijfer
Grof verhard	B	A	7
Grof groen	B	A	7
Grof water	B	A+	8
Fijn verhard	B	C	5
Fijn groen	A	A	8

Tabel 3.6: Resultaten schoonheidsgradenmeting voor de wijk Buitenhof, vaste meetpunten

De wijk Buitenhof scoort als eindcijfer voor zwerfafval op verhardingen (grof) een 7 wat overeenkomt met een beoordeling tussen schoon en matig schoon in. Fijn zwerfafval op verhardingen scoort een 5 (tussen matig schoon en vuil in). Groen en water scoren respectievelijk een 7 en een 8.

In de wijk Buitenhof bevinden zich enkele scholen van het voortgezet onderwijs.

Figuur 3.3: Totaal van de hotspots, grof op verharding (14 meetpunten uit 2 meetronden)

In deze wijk is de schoonheidsgraad bepaald van 7 hotspots in twee meetronden (14 meetpunten in totaal). Hierbij werd 6 meetvlakken van het totaal als vuil (C) beoordeeld en 3 meetvlakken als heel vuil. In zowel meetronde 1 als in meetronde 2 werden 2 toevalstreffers aangetroffen.

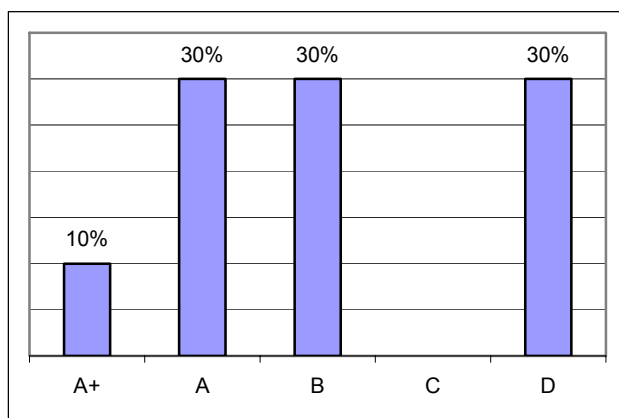
Conclusie: De wijk Buitenhof krijgt een beoordeling die tussen matig schoon en schoon in ligt voor de vaste meetpunten. Bij beoordeling van de hotspots zijn 6 meetpunten aangetroffen die als vuil zijn beoordeeld en 3 als heel vuil. Verder zijn vier locaties aangetroffen met aanzienlijke vervuiling door zwerfafval (toevalstreffers).

3.1.5. Voorhof

	1 ^e meting	2 ^e meting	Eindcijfer
Grof verhard	B	B	6
Grof groen	B	C	5
Grof water	C	B	5
Fijn verhard	A	C	6
Fijn groen	A	B	7

Tabel 3.7: Resultaten schoonheidsgradenmeting voor de wijk Voorhof, vaste meetpunten

De wijk Voorhof scoort als eindcijfer voor zwerfafval op verhardingen (grof) een 6 wat overeenkomt met een beoordeling van matig schoon. Groen en water scoren beiden een 5.

Figuur 3.4: Totaal van de hotspots, grof op verharding (10 meetpunten uit 2 meetronden)

In deze wijk is de schoonheidsgraad bepaald van 5 hotspots in twee meetronden (10 meetpunten in totaal). Hierbij werden 3 meetpunten als heel vuil (D) beoordeeld: Abtswoudse tunnel, (oude) postkantoor op de Papsouwse laan en bij de winkels op de Multatuliweg. Er werd slechts 1 toevalstreffer aangetroffen.

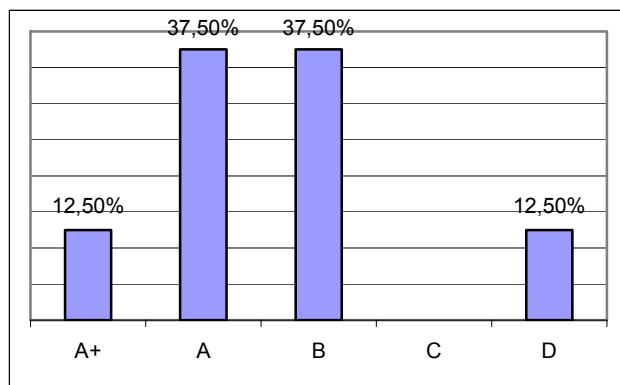
Conclusie: De wijk Voorhof wordt als matig schoon beoordeeld voor de vaste meetpunten. Bij beoordeling van de hotspots zijn 3 meetvlakken aangetroffen die als heel vuil worden beoordeeld

3.1.6. Tanthof

	1 ^e meting	2 ^e meting	Eindcijfer
Grof verhard	B	A	7
Grof groen	A	A	8
Grof water	A	A	8
Fijn verhard	A	A	8
Fijn groen	A	A	8

Tabel 3.8: Resultaten schoonheidsgradenmeting voor de wijk Tanthof, vaste meetpunten

De wijk Tanthof scoort als eindcijfer voor zwerfafval op verhardingen (grof) een 7 wat overeenkomt met een beoordeling tussen schoon en matig schoon in. Bij de eerste meetronde is 1 vast meetpunt aangetroffen die als heel vuil (D) is beoordeeld: de Thantstraat. Door dit meetpunt wordt de eindbeoordeling van de eerste meetronde een B. Alle andere metingen scoren hoger namelijk een 8 (schoon).

Figuur 3.5: Totaal van de hotspots, grof op verharding (8 meetpunten uit 2 meetronden)

In deze wijk is de schoonheidsgraad bepaald van 5 hotspots in twee meetronden (10 meetpunten in totaal). Hierbij werden 1 locatie als heel vies (D) beoordeeld namelijk het winkelcentrum Bikolaan. Er werden geen toevalstreffers aangetroffen.

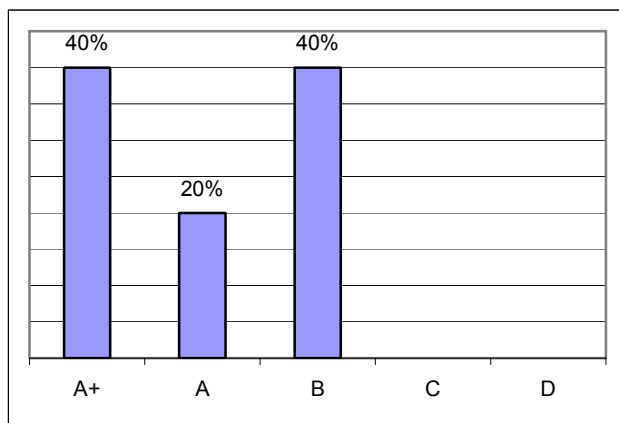
Conclusie: De wijk Tanthof krijgt een beoordeling die tussen matig schoon en schoon in ligt voor de vaste meetpunten. Bij beoordeling van de hotspots is 1 meetvlak aangetroffen die als heel vuil wordt beoordeeld. Er zijn geen toevalstreffers aangetroffen.

3.1.7. Vrijenban

	1 ^e meting	2 ^e meting	Eindcijfer
Grof verhard	A	A	8
Grof groen	B	B	6
Grof water	B	A	7
Fijn verhard	B	B	6
Fijn groen	B	B	6

Tabel 3.9: Resultaten schoonheidsgradenmeting voor de wijk Vrijenban, vaste meetpunten

De wijk Vrijenban is de enige wijk van Delft die een 8 scoort als eindcijfer voor zwerfafval op verhardingen (grof) wat overeenkomt met de beoordeling schoon. Groen en water scoren respectievelijk een 6 en een 7.

Figuur 3.6: Totaal van de hotspots, grof op verharding (10 meetpunten uit 2 meetronden)

In deze wijk is de schoonheidsgraad bepaald van 5 hotspots in twee meetronden (10 meetpunten in totaal). Zes van de tien metingen waren schoon of zeer schoon, vier hotspots zijn als matig schoon beoordeeld. Er zijn geen toevalstreffers aangetroffen.

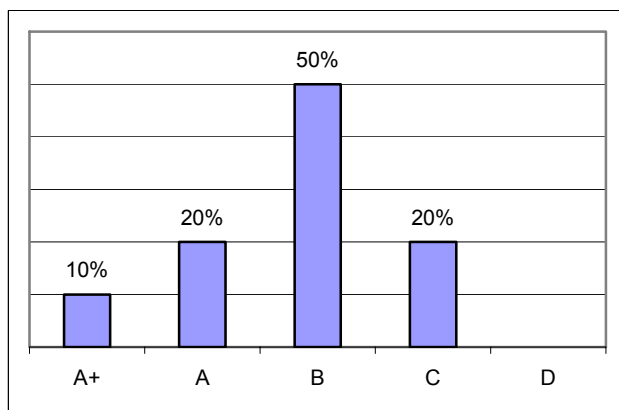
Conclusie: De wijk Vrijenban is de enige wijk die als schoon is beoordeeld voor de vaste meetpunten. Bij beoordeling van de hotspots zijn 4 meetvlakken aangetroffen die als matig schoon werden beoordeeld, de overigen kregen de beoordeling schoon of zeer schoon. Er zijn geen toevalstreffers aangetroffen.

3.1.8. Wippolder

	1 ^e meting	2 ^e meting	Eindcijfer
Grof verhard	B	B	6
Grof groen	C	A	6
Grof water	B	A+	8
Fijn verhard	C	C	4
Fijn groen	A	B	7

Tabel 3.10: Resultaten schoonheidsgraden-meting voor de wijk Wippolder, vaste meetpunten

De wijk Wippolder scoort als eindcijfer voor zwerfafval op verhardingen (grof) een 6 wat overeenkomt met een beoordeling van matig schoon. Groen scoort ook een 6 en water een 8 (schoon).

Figuur 3.7: Totaal van de hotspots, grof op verharding (10 meetpunten uit 2 meetronden)

In deze wijk is de schoonheidsgraad bepaald van 5 hotspots in twee meetronden (10 meetpunten in totaal). Hierbij werden 5 meetvlakken als matig schoon (B) beoordeeld. Er werden in totaal 3 toevalstreffers aangetroffen.

Conclusie: De wijk Wippolder is als matig schoon beoordeeld voor de vaste meetpunten. Bij beoordeling van de hotspots is 50% van de meetvlakken beoordeeld als matig schoon (B). Er zijn 3 toevalstreffers aangetroffen.

3.1.9. De Delftse Hout

Op 6 juni 2005 is de schoonheidsgradenmeting in de Delftse Hout verricht, de resultaten zijn weergegeven in tabel 3.11. Bijna alle locaties scoorden A+ of A voor grof zwerfafval op verharding. Slechts één locatie scoorde een C waardoor de totaalscore een B is geworden. Hetzelfde is het geval voor het grove zwerfafval in de groenvoorzieningen, 94% scoort A of A+ maar doordat er één D voorkomt wordt de eindscore een C. De watervoorzieningen werden allen zeer schoon aangetroffen.

	Resultaat meting
Grof verhard	B
Grof groen	C
Grof water	A+
Fijn verhard	A
Fijn groen	A

Tabel 3.11: Resultaten schoonheidsgradenmeting voor het natuur- en recreatiegebied de Delftse Hout, vaste meetpunten

De strandstrook is in de Delftse Hout als vast meetpunt meegenomen en werd zeer schoon aangetroffen. Ook op de twee hotspots: de IKEA parkeerplaats en de oprit naar de snelweg, werd nauwelijks zwerfafval gevonden.

Wel werden er drie toevalstreffers aangetroffen. De eerste was het Nootdorpse pad waar veel zwerfafval van de McDonalds in de berm terecht komt. De tweede toevalstreffer bevond zich op een parkeerterreintje bij de Middelweg, hier werd een zeer volle prullenbak aangetroffen met daaromheen zwerfafval zowel op verharding, als in het groen, als in het water. De derde toevalstreffer was ook een parkeerplaats (Hoflaan) waar veel zwerfafval uit auto's afkomstig, werd aangetroffen.

Op zondag 21 augustus werden waarnemingen verricht op een parkeerplaats (P3), de strandstrook en de daarbijbehorende zonneweide. Het was vrij zonnig waardoor er een aanzienlijke hoeveelheid bezoekers waren. De parkeerplaats was vervuild met zwerfafval (schoonheidsgraad D, heel vies). De strandstrook was schoon, zo ook de zonneweide op een enkel stuk zwerfafval na. Wel werd zwerfafval aangetroffen als gevolg van een barbecue (zie foto).

Figuur 3.8: Afval en zwerfafval na een barbecue in De Delftse Hout

3.2 — Inventarisatie prullenbakken

Extra aandacht is besteed aan het prullenbakkenbestand in vier gebieden binnen de gemeente Delft: de Binnenstad, het winkelcentrum In de Hoven, het stationplein en het recreatiegebied de Delftse Hout.

3.2.1 De Binnenstad

Op 6 juni en 16 juni 2005 zijn 102 prullenbakken van het prullenbakkenbestand in de Binnenstad geanalyseerd waarvan 4 prullenbakken niet door de gemeente Delft worden beheerd. De resultaten van de analyse zijn weergegeven in bijlage 2. Van elke prullenbak is een foto gemaakt die te vinden is in de map “Prullenbakken gemeente Delft 2005”.

De volgende kenmerken per prullenbak zijn geanalyseerd (zie tabel in bijlage 1):

Locatie:

De locatie van de aangetroffen prullenbak is aangegeven in de tabel in bijlage 1 en is genoteerd op de kaart van de Binnenstad (zie map 9). Hierbij bleek dat op een aantal plaatsen waar men een prullenbak zou verwachten er eentje ontbreekt of dat er onvoldoende zijn geplaatst. Verder zijn een aantal prullenbakken op verkeerd gekozen locaties geplaatst bijvoorbeeld achter een muurtje of niet in de wandelroute. Op de volgende locaties ontbreken prullenbakken of staan er onvoldoende:

- Op centrale loop/fietsroutes,
- Op het midden van het Bastiaansplein,
- Op het midden van de Brabantse Turfmarkt,
- Op het midden van de markt,
- Aan de zijanten van de Beestenmarkt,
- Naast pinautomaten
- Naast sommige bankjes.

Figuur 3.9: Naast een pinautomaat verwacht men een prullenbak.

Staat van onderhoud: laag, basis of hoog:

Van de prullenbakken is de staat van onderhoud bekeken met name de heelheid van de bakken. Van de 98 prullenbakken zijn er 2 aangetroffen die kapot zijn.

Netheid: vies, matig schoon, schoon:

De netheid van de prullenbakken is bekeken waarbij is gelet op vastzittend vuil.

Twaalf van de 98 prullenbakken worden als vies beoordeeld (12%).

Hoeveelheid wildplak (posters, stickers) en hoeveelheid graffiti:

De prullenbakken zijn beoordeeld op de aanwezigheid van wildplak en graffiti. Van de Bammens prullenbakken is meer dan de helft (55%) van de bekeken prullenbakken beplakt met posters en/of stickers en voorzien van graffiti. De PO gietijzer prullenbakken zijn voorzien van een anti-wildplak coating en hierop zijn geen posters of stickers aangetroffen.

Figuur 3.10: Voorbeelden van een vieze en volle prullenbak

Vullingsgraad:

Van alle bekeken prullenbakken is de vullingsgraad genoteerd. De meetmomenten (maandagochtend en donderdagmiddag) waren zo gekozen dat de kans op het aantreffen van volle prullenbakken het grootst was.

Negentien van de 98 prullenbakken werden bijna vol of vol aangetroffen (19%). Dit geeft aan dat de prullenbakken te klein zijn óf dat er te weinig prullenbakken zijn geplaatst óf dat ze onvoldoende vaak worden geleegd.

Wel of geen gebruik van plastic zak:

Het gebruik van een plastic zak in de prullenbak is genoteerd. Bij 5 prullenbakken werd een zak aangetroffen.

Type prullenbak (Bammens, PO gietijzer of PO-oranje)

In de Binnenstad zijn 3 types prullenbakken aangetroffen; Bammens, PO gietijzer en PO-oranje. De Bammens en PO gietijzeren prullenbakken zijn beiden grijs en zeer onopvallend. Vaak vallen zij weg tegen de achtergrond. De PO met oranje deksel het meeste op. Nadeel van de PO-oranje is dat deze prullenbakken van minder slijtvast materiaal zijn gemaakt en de oranje deksels verkleuren waardoor deze prullenbakken er vaak minder netjes uitzien.

Figuur 3.11: Meeuwen en andere vogels halen afval uit volle prullenbakken en veroorzaken op deze manier veel zwerfafval.

Conclusie: De opvallendheid, het aantal, de spreiding, de locatie en de aantrekkelijkheid van de prullenbakken in de Binnenstad van Delft is onder de maat.

3.2.2 In de Hoven

In het winkelcentrum In de Hoven werden op 12 juli 2005 23 prullenbakken aangetroffen waarvan 1 Nederland schoon prullenbak en 2 particuliere prullenbakken die niet door de gemeente Delft wordt beheerd. Ook staan er prullenbakken bij het tankstation aan de zuidkant van het winkelcentrum. Deze prullenbakken worden onderhouden door het tankstation. Van de 23 prullenbakken die door de gemeente worden beheerd zijn er 4 prullenbakken waaraan een tweede prullenbak is bevestigd. Deze 'duoprullenbakken' worden hier als één prullenbak gerekend.

De resultaten van de meting zijn weergegeven in bijlage 2. Van elke prullenbak is een foto gemaakt die te vinden is in map 9 "Prullenbakken gemeente Delft 2005".

Locatie:

De locatie van de aangetroffen prullenbak is aangegeven in de tabel in bijlage 2 en is genoteerd op de kaart van Voorhof (zie map 9). Over het geheel staan er onvoldoende prullenbakken, er ontbreken in ieder geval prullenbakken op de volgende locaties:

- Bij de ingang van het overdekte winkelcentrum,
- Op de looproute naar de ingang toe (Papsouwselaan), om de Konmar heen,
- Op de parkeerplaats naast de Papsouwselaan, hier staat maar 1 prullenbak

Staat van onderhoud: laag, basis of hoog,

Van de 23 prullenbakken zijn er 4 aangetroffen met een lage staat van onderhoud. Hiervan waren twee prullenbakken ernstig beschadigd en 1 prullenbak die los stond op de grond tegen de paal waaraan deze normaliter bevestigd is. Eén duoprullenbak zag er onverzorgd uit door o.a. graffiti.

Figuur 3.12: Prullenbak die los op de grond staat

Netheid: vies, matig schoon, schoon,

Alle prullenbakken worden als schoon beoordeeld.

Hoeveelheid wildplak (posters, stickers) en hoeveelheid graffiti,

Er zijn geen prullenbakken die beplakt zijn met posters of stickers. Er is op één prullenbak (Plastic Ommium met oranje deksel) graffiti aangetroffen.

Vullingsgraad,

Van de 23 prullenbakken was één prullenbak vol (vullingsgraad van 100%). Drie prullenbakken waren redelijk vol met een vullingsgraad van 70% en 80%.

Wel of geen gebruik van plastic zak

Bij drie prullenbakken werd geen plastic zak aangetroffen.

Type prullenbak

In de Hoven zijn 3 types prullenbakken aangetroffen; de grijze ronde, Bammens en PO-oranje. Hiervan vallen de PO met oranje deksel het meeste op.

Conclusie: De hoeveelheid, de herkenbaarheid en de aantrekkelijkheid van de prullenbakken in het winkelcentrum In de Hoven is onder de maat.

3.2.3 Het Stationsplein

De volgende waarnemingen zijn op verschillende data gedaan:

- Op maandagochtend zijn de twee prullenbakken bij de ingang van het station vaak vol.
- Er staan voldoende prullenbakken, met name op de looproute naar het centrum toe.
- De grijze Bammens prullenbakken zijn onopvallend.
- Tussen de fietsenrekken ligt veel klein zwerfafval: veel peuken.
- Onder het wildplakbord en bij de geldautomaten ontstaat zwerfafval.

Conclusie: Het prullenbakkenbestand op het stationsplein is voldoende.

3.2.4 De Delftse Hout

Op 6 juni zijn metingen verricht in de Delftse Hout om de staat en de vullingsgraad van een aantal prullenbakken te bepalen. De volledige resultaten zijn opgenomen in bijlage 3, een aantal foto's bevinden zich in map 9. Hier volgen de belangrijkste resultaten:

- Het algemene beeld van de prullenbakken is goed, het overgrote deel ziet er goed uit, met name de groene achtkantige prullenbakken en zijn maar gedeeltelijk vol.
- Er is geen uniformiteit, er zijn zeven verschillende soorten prullenbakken gesignaleerd.
- Een aantal prullenbakken is zeer klein en zonder deksel.
- Er is een aantal bankjes zonder prullenbak.
- Er is een aantal prullenbakken die verouderd zijn of slecht onderhouden, deze zijn hard aan vervanging toe.
- Veel prullenbakken vallen niet op, de groene bakken vallen weg tegen de achtergrond. De gele daarentegen vallen goed op (zie foto's).

Conclusie: De uniformiteit, de aantrekkelijkheid en de locatie van de prullenbakken in de Delftse Hout kan in een aantal gevallen verbeteren.

3.3 Conclusies

De resultaten van de straatbeeldmetingen laten zien dat de stad Delft als totaal een 6,9 scoort wat overeenkomt met een score tussen “matig schoon” en “schoon” in voor grof zwerfafval op verharding. De wijk Vrijenban scoort als enige wijk een 8 wat overeenkomt met “schoon”. De wijken Voorhof en Wippolder scoren beiden een 6 (matig schoon).

Bij de straatbeeldmetingen van de hotspots zijn 19 meetvlakken met een C (vuil) of een D (heel vuil) beoordeeld waarvan 9 meetvlakken in de wijk Buitenhof. In totaal zijn 17 toevalstreffers aangetroffen, dit zijn locaties met een aanzienlijke vervuiling door zwerfafval. In de Binnenstad zijn de meeste toevalstreffers aangetroffen namelijk 7. Dit betekent dat zwerfafval zich concentreert op specifieke locaties welke extra aandacht nodig hebben.

Inventarisatie van het prullenbakkenbestand laat zien dat dit, met name in de Binnenstad en in de Hoven onder de maat is.

4

De waardering van burgers en ondernemers

4.1 Inleiding

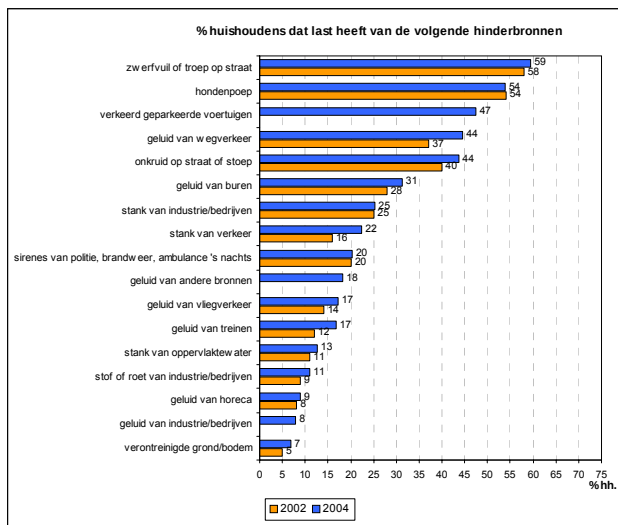
Dit hoofdstuk beschrijft het derde onderdeel van de nulmeting welke bestaat uit:

- Waardering van de burgers van Delft over het schoonhouden van de openbare ruimte gebruik makend van het Delft Internet Panel (paragraaf 4.2).
- De mening van verschillende ondernemers in Delft over het zwerfafvalprobleem (paragraaf 4.3).

4.2 Waardering van burgers

Om de mening van de burgers van Delft over zwerfafval te peilen, is gebruik gemaakt van gegevens uit het Delft Internet Panel (DIP). Aan het Delft Internet Panel doen ongeveer 2000 inwoners van Delft op vrijwillige basis mee. Een aantal keren per jaar wordt aan deze inwoners gevraagd of zij een vragenlijst over verschillende onderwerpen willen invullen. Zij geven jaarlijks hun mening over de openbare ruimte, het schoonhouden hiervan en de ervaren hinderbronnen in hun omgeving. Een aantal van deze resultaten, die betrekking hebben op zwerfafval, over de afgelopen jaren wordt hier weergegeven.

Hinderbronnen

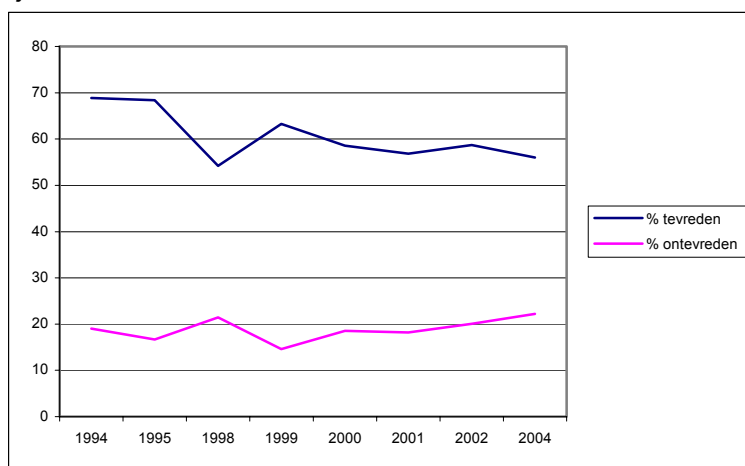
Figuur 4.1: Huishoudens die hinder ervaren (2002 en 2004) van verschillende hinderbronnen

Uit figuur 4.1 blijkt dat zwerfafval op straat (59%), hondenpoep (54%) en verkeerd geparkeerde voertuigen (47%) de belangrijkste bronnen van overlast zijn geweest in 2004. Zwerfafval staat op nummer 1 van vele genoemde hinderbronnen, dit was ook al het geval in 2002.

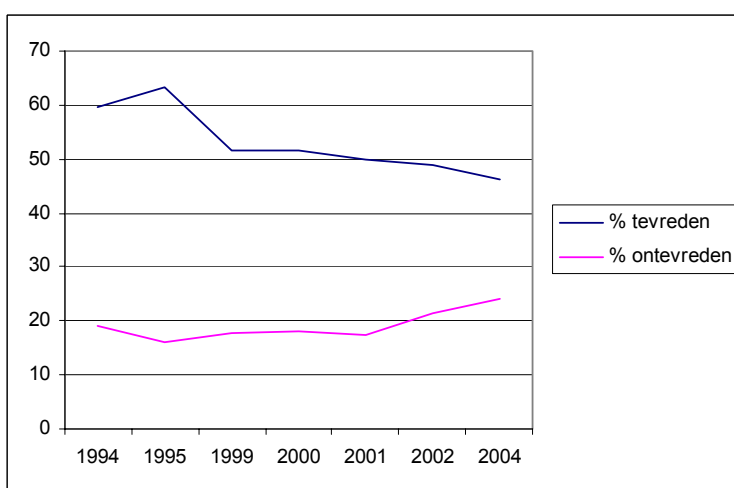
Uit het DIP zijn de resultaten genomen die betrekking hebben op het schoonhouden van de openbare ruimte over de afgelopen 10 jaar over geheel Delft.

Schoonhouden straten, groenvoorzieningen en water

Figuur 4.2 laat zien dat de tevredenheid over het schoonhouden van de straten in Delft iets is afgenomen ten opzichte van 2002. Dit geldt ook voor het schoonhouden van de groenvoorzieningen (zie figuur 4.2). De tevredenheid over het schoonhouden van water in Delft is iets gestegen ten opzichte van 2002 (figuur 4.3) maar het percentage ontevreden is nog steeds groot (31%). Over het algemeen kan men zeggen dat de tevredenheid over het schoonhouden van de openbare ruimte in Delft de laatste jaren is afgenomen. Een kanttekening die hierbij geplaatst moet worden is dat in heel Nederland de tendens te zien is dat mensen over alles meer ontevreden zijn².

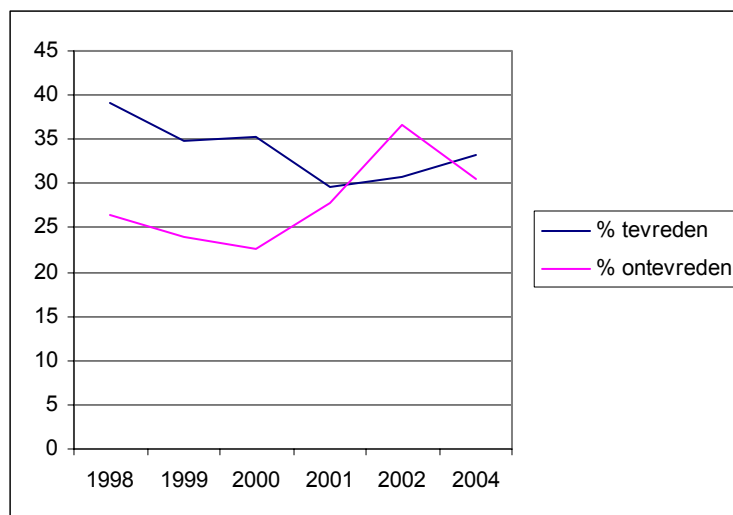

Figuur 4.2: Tevredenheid van burgers over het schoonhouden van straten over de laatste 10 jaar

Figuur 4.3: Tevredenheid van burgers over het schoonhouden van groenvoorzieningen over de laatste 10 jaar

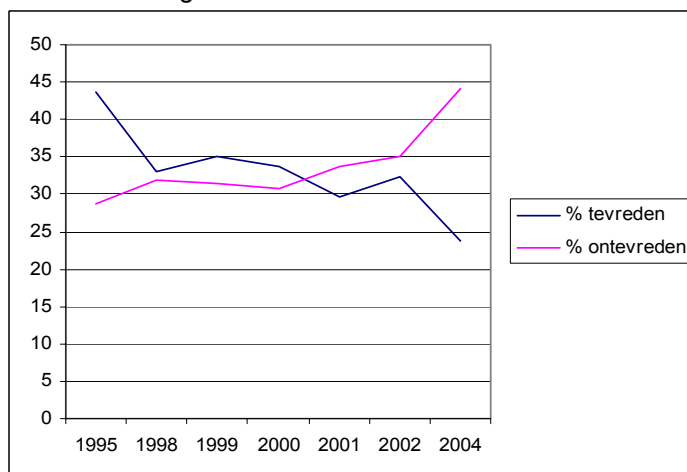
² (bron: De sociale staat van Nederland 2003, SCP, september 2003.)

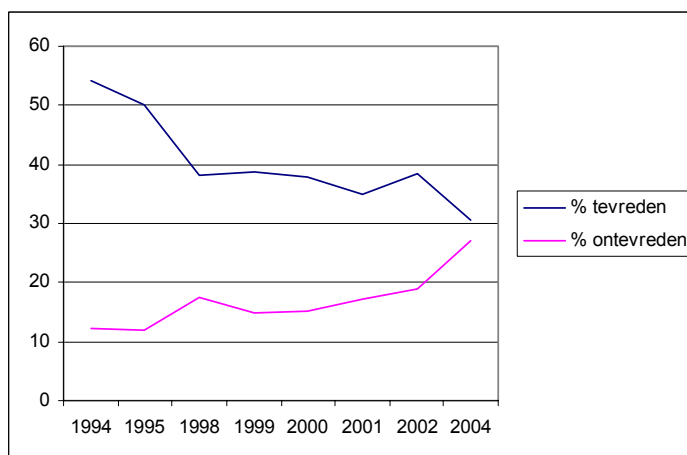
Figuur 4.4: Tevredenheid van burgers over het schoonhouden van water over de laatste 10 jaar

Prullenbakken

Figuren 4.5 en 4.6 geven de tevredenheid weer van de burger over zowel het aantal prullenbakken als het legen van de prullenbakken in Delft over de afgelopen 10 jaar. Beiden laten een dalende trend zien, over de hoeveelheid prullenbakken zijn er meer ontevreden burgers dan tevreden inwoners van Delft.

Figuur 4.5 Tevredenheid van burgers over het aantal prullenbakken over de laatste 10 jaar

Figuur 4.6: Tevredenheid van burgers over het legen van prullenbakken over de laatste 10 jaar

4.2 — Waardering van ondernemers

Om de waardering van ondernemers te inventariseren is gekozen om een peiling te verrichten onder een aantal winkeliers in verschillende winkelgebieden in Delft. Er is gekozen voor winkelstraten aangezien hier de vervuilingssnelheid vaker hoger is dan in de overige delen van de gemeente. Naast winkelstraten zijn ook interviews gehouden met marktkraamhouders en een aantal ondernemers in de Delftse Hout.

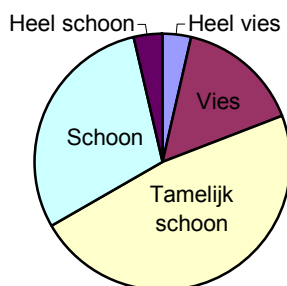
Het doel van deze peiling is niet om statistische gegevens te verkrijgen maar om achtergrondinformatie te verzamelen over de beleving ten aanzien van zwerfafval bij deze groep ondernemers.

Voor de gemeente Delft zijn deze interviews gehouden op 21 en 23 juni en waarbij 56 ondernemers hebben deelgenomen uit het winkelcentrum In de Hoven, de Dasstraat in Tanthof, de van Foreestweg, de Binnenstad, op de markt en uit de Delftse Hout.

Hier volgen de belangrijkste uitkomsten van deze interviews.

Beleving

Van de 56 respondenten beoordeelt 80,7% de omgeving als tamelijk schoon, schoon of heel schoon (zie figuur 4.7), 15,8% vindt de omgeving vies en 3,5% heel vies (2 personen). Op de vraag of zij de huidige situatie acceptabel vinden antwoordt 37% negatief en 60% positief. Als rapportcijfer geven zij gemiddeld een 6,4 voor de netheid van de winkelstraat.

Figuur 4.7: Beleving van de omgeving van de winkel, marktkraam of restaurant

In de Hoven beoordelen 6 van de 10 winkeliers hun winkelstraat als vies tot heel vies (niet overdekte gedeelte). De tien winkeliers geven gemiddeld een 4,9 voor de netheid van hun winkelstraat.

Schoonmaken

Op de vraag wie de winkelstraat schoonhoudt antwoordt 35% dat de gemeente de straat (of het plein) één keer per dag veegt, één keer per week of meerdere malen per week. Vierenveertig procent (24 respondenten) zegt het niet te weten.

De winkeliersvereniging voert geen schoonmaakactiviteiten uit (zegt 21%), het overige gedeelte van de ondervraagden zegt dit niet te weten.

De winkeliers zelf voeren ook schoonmaakwerkzaamheden uit, zestig procent geeft aan de omgeving voor winkel, kraam of restaurant zelf schoon te maken in een frequentie variërend van meerdere keren per dag tot meerdere keren per maand.

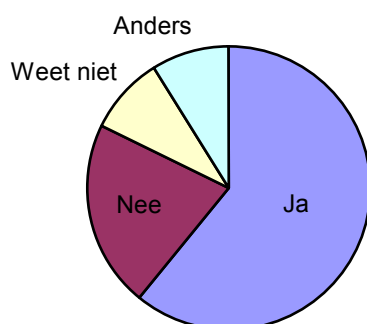
De helft van de ondernemers vindt niet dat zij meer kunnen doen (50%). Drieëntwintig procent daarentegen vindt wel dat zij zelf vaker kunnen schoonmaken voor hun winkel. Vierenzestig procent vindt dat de gemeente meer kan doen zoals bijvoorbeeld vaker vegen en meer prullenbakken plaatsen (zie voor meer voorbeelden bijlage 4).

Prullenbakken

Met de stelling "Met meer prullenbakken wordt deze winkelstraat een stuk schoner" is zestig procent het eens. Drieëndertig procent is het hier niet mee eens.

Een meerderheid (61%) vindt dat de prullenbakken vaak genoeg worden geleegd (zie figuur 4.8). Vijf personen geven de volgende antwoorden:

- er zijn geen prullenbakken,
- ja, in principe wel, maar op topdagen moet het vaker (zaterdag),
- soms wel, soms niet,
- te vol, McDonalds maakt ze leeg,
- weet niet want er zijn er geen,
- ze puilen vaak uit.

Figuur 4.8: Worden de prullenbakken vaak genoeg geleegd?

Ondernemers die zwerfafval veroorzaken

Een grote meerderheid (66%) zegt ja op de vraag of er ondernemers zijn die zelf zwerfafval veroorzaken zoals de horeca, supermarkten, groenteboeren en frietkramen (overige antwoorden staan in bijlage 4).

Suggesties

De volgende suggesties worden gegeven om het zwerfafvalprobleem te voorkomen (meerdere antwoorden waren mogelijk):

- meer prullenbakken (27x),
- vaker schoonmaken (17x),
- vaker een bekeuring geven (3x),
- meer informatie verspreiden (4x),
- opvoeden (6x),
- 's-avonds prullenbakken legen in plaats van 's-ochtends,
- asbakken bij winkels,
- betere prullenbakken,

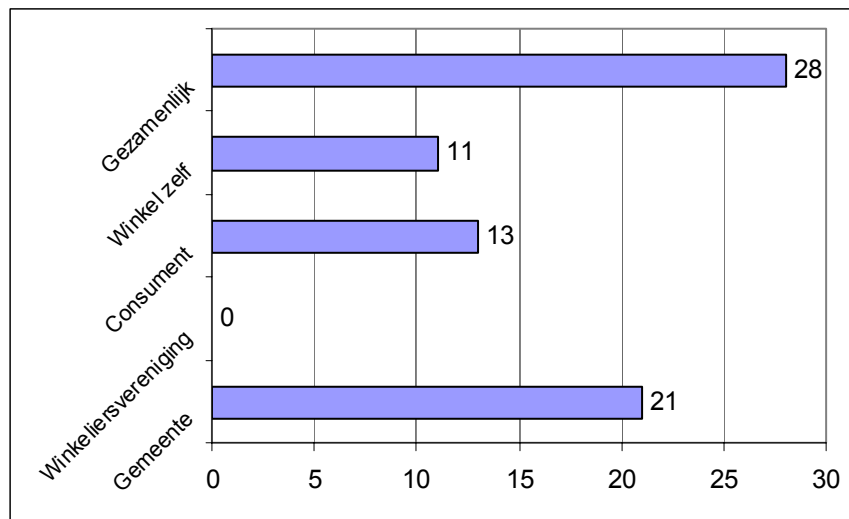
- bij ophalen klike's opletten dat er geen zwerfafval wordt veroorzaakt,
- vaker legen,
- grotere prullenbakken,
- mensen erop aanspreken,
- als winkelier vaker schoonmaken,
- grote container plaatsen op zaterdag,
- kooplieden sommeren om het schoon te houden.

Meer betalen

Slechts negen personen (16%) zijn bereid meer te betalen voor het verkrijgen van een schonere winkelstraat. Zesenzestig procent is niet bereid meer te betalen en zestien procent weet het niet.

Verantwoordelijkheid

De antwoorden op de vraag wie er verantwoordelijk is voor een schone winkelstraat staan weergegeven in figuur 4.9. Een meerderheid vindt dit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente, de winkelier en de consument.

Figuur 4.9: Wie is verantwoordelijk voor een schone winkelstraat?

4.3 __ Conclusies

Momenteel ervaren meer bewoners van Delft overlast door zwerfafval dan voorgaande jaren en is ook de ontevredenheid over het schoonhouden van de openbare ruimte toegenomen. Ook de ontevredenheid over het aantal en lediging van de prullenbakken is toegenomen.

Het overgrote deel van de geïnterviewde ondernemers vindt de omgeving van hun winkel, kraam of restaurant schoon tot zeer schoon. Alleen in de Hoven zijn ondernemers ontevreden over de netheid van de omgeving en beoordelen deze van vuil tot zeer vuil. Verder valt op dat veel ondernemers (44%) niet weten of de gemeente schoonmaakt.

Deel 2: Plan van aanpak

5

Analyse huidige aanpak zwerfafvalverwijdering

5.1 ___ Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een analyse gegeven van de huidige aanpak van zwerfafvalverwijdering door de gemeente Delft. Hierbij is gekozen voor twee invalshoeken: preventie en verwijderen. Dit resulteert in een aantal knelpunten. Ook worden de specifieke aandachtsgebieden geanalyseerd in paragraaf 4.4. Tot slot worden de belangrijkste conclusies gegeven in paragraaf 4.5.

1. Preventie

Preventie wil zeggen: het voorkomen dat zwerfafval ontstaat, eventueel op bepaalde plaatsen. Preventie kan worden bereikt via vele wegen, zoals voorzieningen, communicatie en handhaving. Ook opruimen (zie tweede punt) kan een preventieve werking hebben.

2. Zwerfafvalverwijdering

Zolang met preventie nog niet het gestelde doel (uit te drukken in schoonheidsgraden) is bereikt, moet de verontreiniging zo snel mogelijk (door of in opdracht van) worden weggenomen. De enige die hiervoor verantwoordelijk is, is de gemeente. De gemeente kan niet worden aangesproken op de vervuiling van de openbare ruimte, maar wel op het niet verwijderen hiervan.

5.2 ___ Preventie

Het voorkomen van straatvervuiling wordt geprefereerd boven het achteraf opruimen van vuil als het verspreid ligt in de winkel- en woonstraten. Het realiseren van gedragsverandering bij de gebruikers van de openbare ruimte kan bewerkstelligd worden door:

1. het aanbieden van voldoende voorzieningen zoals prullenbakken,
2. communicatie (voorlichting) en participatie,
3. handhaving.

1. Prullenbakken

De analyse van het prullenbakkenbestand van een aantal gebieden van Delft laat zien dat verbetering van het prullenbakkenbestand zeer urgent is, met name in de Binnenstad en In de Hoven. Veel prullenbakken zijn zeer onopvallend, staan op verkeerde plaatsen of ontbreken totaal, zijn vies, besmeurd en beplakt. Ook is een

aantal volle prullenbakken aangetroffen wat veel zwerfafval veroorzaakt doordat afval uit de volle prullenbak op de grond valt, doordat afval uit de volle prullenbak waait of doordat vogels er afval uithalen en dit weer verspreiden. Deze waarnemingen worden gestaafd door de afgenomen tevredenheid van de burgers van Delft over het aantal en de lediging van de prullenbakken. Verbeteringen zullen zich richten op:

- Vindbaarheid: herkenbaarheid, opvallendheid, uniformiteit en juiste locatie,
- Gebruiksgemak: grootte en plaats inworpopening, eventuele afsluiting, vullinggraad en loopafstand,
- Aantrekkelijkheid: vormgeving, schoon en vrij van beschadigingen en graffiti, bekrachtiging van goed gedrag.
- Leegfrequentie

Bij de plaatsing van prullenbakken bestaat altijd een spanningsveld tussen stedenbouwkundigen en werknemers bij de reinigingsdienst. Stedenbouwkundigen willen over het algemeen liever geen prullenbakken plaatsen en zeker geen opvallende. De Reiniging zal het belang van prullenbakken moeten verdedigen en in samenwerking met de betrokken afdelingen het juiste evenwicht moeten vinden.

2. Communicatie en participatie

Specifieke communicatie over zwerfafval vindt op zeer beperkte schaal plaats in de gemeente Delft, het vindt met name plaats in relatie tot het verkeerd aanbieden van afval (huishoudelijk, grof afval en oud papier) en een specifiek communicatieplan met betrekking tot zwerfafval is niet aanwezig.

Wel wordt in de Delftse wijkaanpak regelmatig aandacht geschonken aan zwerfafval in het kader van het verbeteren van de leefbaarheid. Zwerfafval is een probleem dat veroorzaakt wordt door het gedrag van onder andere de bewoners van Delft. Daarom is het uitermate belangrijk om onderlinge contacten tussen bewoners te verbeteren zodat men elkaar weer durft aan te spreken op verkeerd gedrag. De Delftse wijkaanpak werkt hier voortdurend aan vanuit verschillende invalshoeken. Stimulering en ondersteuning van initiatieven die bijdragen tot een verbetering van de leefbaarheid in de wijk is niet alleen belangrijk omdat zwerfafval dan wordt verwijderd maar met name doordat de sociale cohesie in een wijk wordt bevorderd.

De gemeente Delft heeft een uitgebreid overlegnetwerk zowel met bewoners als met externe partijen. Dit netwerk geeft goede mogelijkheden om een schone leefomgeving en specifiek de zwerfafvalproblematiek aan de orde te stellen.

Aan de zwerfafvalcampagne in het natuur- en recreatiegebied De Delftse Hout is veel publiciteit gegeven.

Bij gemeentepersoneel heeft “schoon” geen al te hoge prioriteit heeft en “schoon” is niet echt geïntegreerd in het dagelijkse handelen en werken. Zo zijn ontwerpen bijvoorbeeld onvoldoende doordacht op het schoon-aspect en voeren esthetische motieven vaak de boventoon.

In de wijk Hof van Delft/Voordijkshoorn staan scholieren bekend als veroorzaker van zwerfafval in de omgeving van de school. Deze wijk scoort een B (matig schoon) voor grof zwerfafval op verhardingen.

3. Handhaving

Handhaving met betrekking tot zwerfafval vindt tot nog toe in de gemeente Delft niet plaats. Er is echter zichtbaar dat het tij de afgelopen jaren aan het keren is van een zekere gedoogcultuur naar een cultuur waarin meer aandacht is voor handhaving van wet- en regelgeving om veiligheid en leefbaarheid te verhogen. Zwerfafval is als één van de prioriteiten opgenomen in het handhavingsprogramma 2005 en boetes (50 euro, strafrechtelijk) zullen in de toekomst worden gegeven mocht het weggooien van zwerfafval worden geconstateerd.

Hoewel goede regelgeving ten aanzien van vervuiling van instellingen bestaat, ontbreekt het aan controle op de naleving hiervan. Dit geldt met name voor marktkramen, horeca, evenementen en het uitdelen van flyers.

Figuur 5.1: Nadat de markt is gehouden ligt overal zwerfafval dat door de wind wordt verspreid.

Pluspunten:

- Bewoners worden aangemoedigd tot het nemen van initiatieven met betrekking tot een schone leefomgeving, er wordt voorzien in de benodigde ondersteuning.
- Veel informatie en communicatie over de Delftse wijkaanpak, initiatieven die plaatsvinden en resultaten.
- Er bestaan al veel overlegstructuren welke een ingang bieden voor het maken van concrete afspraken over een schone leefomgeving.
- Er wordt al ervaring opgedaan met een zwerfafvalcampagne in de Delftse Hout.
- Zwerfafval heeft prioriteit in het handhavingsprogramma 2005.
- Wettelijke basis voor handhaving is aanwezig.

Knelpunten:

Voorzieningen

- Op een aantal locaties in de gemeente Delft (met name de Binnenstad en in de Hoven) is gebleken dat er onvoldoende prullenbakken staan of op verkeerde plaatsen, dat zij niet vaak genoeg worden geleegd en dat een groot aantal er zeer onverzorgd uitziet.

Communicatie

- Er is geen specifiek communicatieplan met betrekking tot zwerfafval aanwezig.
- Communicatie over zwerfafval wordt alleen in combinatie met verkeerd aangeboden huisvuil of grofvuil uitgevoerd.
- Het "schoon"-aspect is niet geïntegreerd in het dagelijks handelen van het gemeentepersoneel, het ontbreekt de gemeente aan interne communicatie.
- Scholieren in de wijk Hof van Delft/Voordijkshoorn veroorzaken zwerfafval in de omgeving van de school.

Controle en handhaving

- Handhaving met betrekking tot zwerfafval vindt tot nog toe in de gemeente Delft niet plaats.
- Ondernemers verzuimen te voldoen aan de opruimplicht (uitbaters eet- en drinkgelegenheden, marktkraamhouders, verspreiders van promotiemateriaal, evenementen, enz.).

5.3 __ Zwerfafvalverwijdering

Beleid

In de gemeente Delft is grote bereidheid om het zwerfafvalprobleem aan te pakken, ook het politieke draagvlak is aanwezig. Er is echter nog geen specifiek beleidsplan opgesteld en op bestuurlijk niveau is nog niet vastgelegd hoe schoon Delft moet zijn (normstelling).

Organisatie en uitvoering

De problematiek rondom de zwerfafvalverwijdering heeft te maken met verschillende afdelingen binnen de gemeente Delft. Eén aanspreekpunt binnen de gemeente ten aanzien van zwerfafval of het beleidsthema schoon ontbreekt.

De organisatie van de zwerfafvalverwijdering heeft een aantal verbeteringen ondergaan. Zo zijn er veegplannen opgesteld voor de handmatige en machinale veegdienst waarin de uit te voeren werkzaamheden zijn beschreven. Routes, schoonmaakfrequenties en hotspots zijn aangegeven voor de handveegdienst. Deze methode maakt een flexibele werkwijze mogelijk: hotspots kunnen worden toegevoegd of verwijderd, veegfrequenties kunnen makkelijk worden aangepast. Deze finetuning is echter nog niet aanwezig voor de machinale veegdienst.

Verder heeft de gemeente de laatste jaren veel aandacht besteed aan het verbeteren van de inzameling van huishoudelijk afval en de grofvuilinzameling. Door de plaatsing van ondergrondse containers en wijzigingen in de grofvuilinzameling is bereikt dat deze activiteiten minder zwerfafval veroorzaken. De zakkeninzameling in de Binnenstad en de wekelijkse papierinzameling blijven echter bronnen van zwerfafval. Om dit aan te pakken worden al verschillende activiteiten uitgevoerd.

Door het invoeren van het buurtgerichte schoonmaken “grote schoonmaak in de wijk” wordt in een buurt al het zwerfafval verwijderd, ook het zwerfafval wat anders zou blijven liggen bijvoorbeeld onder geparkeerde auto's.

Er is nog een aantal aandachtspunten te noemen:

- Veel schoonmaakwerkzaamheden gebeuren 's-morgens vroeg en zijn niet zichtbaar voor burgers en ondernemers. Ondernemers geven aan dat zij niet weten of en wanneer de gemeente schoonmaakt. Zichtbaar schoonmaken heeft ook een preventieve werking en kan als dusdanig een positieve invloed hebben. Daarnaast is het belangrijk om beter naar burgers en ondernemers te communiceren welke schoonmaakwerkzaamheden de gemeente uitvoert.
- In de Binnenstad wordt zaterdagavond geveegd en daarna pas weer maandag. Het is gebleken dat deze overbrugging te groot is, vele prullenbakken zijn maandagochtend vol en er ligt veel zwerfafval. Zaterdagavond is een drukke

uitgaansavond waarbij veel zwerfafval ontstaat dat zich dan de hele zondag kan verspreiden.

- Sinds april 2005 valt ook de zwerfafvalverwijdering uit groenvoorzieningen onder de veegdienst. Aansturing en afstemming moet zich nog ontwikkelen.
- Om meer zwerfafval van trottoirs te verwijderen is het aan te raden om de samenwerking tussen de handmatige veegdienst en machinale veegdienst te bevorderen. Zwerfafval op trottoirs kan dan handmatig in de goot worden geveegd waarna de veegwagen het op kan vegen.
- Er worden te veel volle prullenbakken aangetroffen hetgeen veel zwerfafval veroorzaakt. Daar waar nodig zullen de prullenbakken vaker geleegd moeten worden.
- Sommige verhardingen of groenvoorzieningen vallen onder andere beheerders dan de gemeente zoals de NS, rijkswaterstaat, enz. De gemeente wordt er echter wel vaak op aangekeken als dit niet goed wordt schoongehouden. Ook beïnvloeden deze eventuele vuile locaties het beeld van de burger.
- In de straatbeeldmetingen scoren Voorhof en Wippolder de laagste score. Verder is een groot aantal hotspots aangetroffen met de score C of D.

Kosten

De kosten voor de verschillende reinigingswerkzaamheden zijn beschikbaar en kentallen zijn hieruit te berekenen. Zo wordt jaarlijks ongeveer 23 euro per inwoner uitgegeven aan het schoonhouden van de openbare ruimte.

Sturingsinstrumenten

Schoonheidsgraden worden niet gebruikt om de uitvoering bij te sturen. Hierdoor is het niet alleen problematisch om met het eigen personeel afspraken te maken over de uitvoering van werkzaamheden maar tevens om richting het bestuur verantwoording af te leggen over de benodigde inzet van personeel en materieel in relatie tot een gewenste schoonheidsgraad van de stad.

Een meldingsstelsel is opgezet en dit wordt gebruikt om beleidsdoelstellingen aan te meten.

Pluspunten:

- Politiek draagvlak is aanwezig.
- Door verbetering van het huishoudelijk afvalstelsel en grofvuilstelsel wordt minder zwerfafval veroorzaakt.
- De veegplannen voor de handmatige veegdienst zijn goed opgezet en maken een flexibele aansturing mogelijk.
- Zwerfafval veroorzaakt door papierinzameling en zakkeninzameling wordt aangepakt.
- Door de acties "grote schoonmaak in de wijk" wordt een buurt geheel vrij gemaakt van zwerfafval.

Knelpunten:

Beleid

- Het beleid is versnipperd over verschillende afdelingen binnen de gemeente en er is geen specifiek beleidsplan met betrekking tot zwerfafval aanwezig.

Organisatie

- Eén aanspreekpunt binnen de gemeente ten aanzien van "schoon" ontbreekt.
- Er zijn geen veegplannen voor de machinale veegdienst aanwezig.
- Samenwerking met overige diensten en beheerders kan beter om te komen tot afspraken het schoonhouden (Rijkswaterstaat, NS, woningcorporaties, etc.).

Werkwijze bij uitvoering

- Netheid van werken van inzameldienst laat soms te wensen over met name ten aanzien van morsen tijdens de afvalinzamelronde.
- Veel schoonmaakwerkzaamheden gebeuren 's-morgensvroeg waardoor dit niet zichtbaar is voor burgers en ondernemers.
- De overbrugging tussen het vegen op zaterdagavond en maandagochtend is in de Binnenstad te groot.
- Er bevindt zich nog teveel zwerfafval op de stoepen. Verder concentreert zwerfafval zich op specifieke locaties (hotspots en toevalstreffers), ook op bepaalde locaties in het groen en in het water.
- Voorhof en Wippolder scoren het laagst in de schoonheidsgradenmeting.
- Er worden veel volle prullenbakken aangetroffen, deze worden niet vaak genoeg geleegd. Ook zijn veel prullenbakken erg vies.
- Resultaten en inspanningen van werkzaamheden worden niet periodiek geëvalueerd.
- Zwerfafvalverwijdering uit groenvoorzieningen moet beter worden gecoördineerd met de veegdienst.

Sturingsinstrumenten

- Een monitoringssysteem op gebied van schoonheidsgraden en het onderhoud en legen van prullenbakken ontbreekt.

5.4 __ Aandachtsgebieden

Binnen de gemeente Delft zijn een aantal aandachtsgebieden aan te wijzen met betrekking tot zwerfafval.

De Binnenstad

In de Delftse Binnenstad komen veel bezoekers en toeristen welke voor een extra druk op de openbare ruimte zorgen en daarmee ook voor extra zwerfafval. Ook ondernemers worden aangewezen als veroorzaker van zwerfafval zoals de horeca met zijn vele terrassen, marktkraamhouders, uitdelers van flyers en organisatoren van evenementen. Ook de huishoudelijke afvalinzameling die plaatsvindt met behulp van zakken is een bron van zwerfafval.

De veegdienst levert een dagelijkse inspanning in de binnenstad om zwerfafval te verwijderen. Het is echter gebleken dat het prullenbakkenbestand ver onder de maat is wat ook een oorzaak is van veel zwerfafval. Hierdoor moet de veegdienst een extra inspanning leveren om het ontstane zwerfafval te verwijderen.

In de Hoven

In het onoverdekte gedeelte van het winkelcentrum In de Hoven bevindt zich vaak een aanzienlijke hoeveelheid zwerfafval. Ondernemers zijn ontevreden over de netheid van het winkelcentrum (het onoverdekte gedeelte). Het prullenbakkenbestand laat ook te wensen over.

Het stationsplein

Het stationsplein ziet er netjes uit en er staan voldoende prullenbakken. Er zijn een aantal locaties op het stationsplein aan te wijzen waar meer zwerfafval ontstaat of blijft liggen: bij de ingang van het station, bij de fietsenrekken, onder het wildplakbord en bij de geldautomaten.

De Delftse Hout

In de schoonheidsgradenmeting scoort de Delftse Hout een B wat overeenkomt met “matig schoon”. Uit de resultaten blijkt echter dat de meeste locaties schoon of zeer schoon waren. Dit geeft direct ook de zwerfafvalproblematiek in het Delftse Hout weer: over het algemeen is de Delftse Hout schoon, er zijn echter een aantal hot spots die sneller vervuilen dan normaal. Vooral op parkeerplaatsen wordt regelmatig afval gedumpt.

De uitvoering van de zwerfafvalverwijdering is flexibel, als het mooi weer is, wordt er vaker schoongemaakt dan wanneer het slecht weer is. Dit geldt ook voor het weekend.

Veel van de prullenbakken in de Delftse Hout zijn aan vervanging toe.

6

Visie en strategie zwerfafvalbeleid

6.1 __ Inleiding

De grondslag van een goed beleid is het hebben van een visie, deze visie dient breed onderschreven te worden door zoveel mogelijk personen betrokken bij de zwerfafvalverwijdering. Voor het opstellen van de visie is een bespreking gehouden met een aantal sleutelfiguren: de wethouder openbare ruimte, het hoofd reiniging, de bedrijfsleider reiniging a.i., de teamleider veegdienst, de beleidsadviseur reiniging, de communicatieadviseur en het hoofd wijkzaken.

In dit hoofdstuk is de visie van het zwerfafvalbeleid voor de komende 3 jaar vastgelegd voor de gemeente Delft.

6.2 __ Visie en strategie

“Delft blijft werken aan een schone stad waarbij burgers en ondernemers zich medeverantwoordelijk voelen voor het schoonhouden van hun omgeving.”

Toelichting op de visie

Delft is een stad met vele karakters. De historische Binnenstad trekt elk jaar duizenden bezoekers en daarnaast is Delft een studentenstad en een multiculturele stad. Een schoon Delft is belangrijk, voor de eigen bewoners maar ook vanuit een toeristisch oogpunt, een schoon Delft is immers het visitekaartje naar buiten toe.

Delft wil een stad zijn waar het aangenaam is om te wonen, een schone leefomgeving hoort hierbij. Een schone stad hoeft niet brandschoon te zijn, dat is immers onmogelijk maar dient zo schoon te zijn dat dit bijdraagt aan een aangenaam gevoel tijdens het verblijf in de openbare ruimte. Vervuiling geeft immers een gevoel van verloedering en onveiligheid.

De verantwoordelijkheid van een schone leefomgeving ligt niet alleen bij de gemeente maar is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, burgers, bezoekers en ondernemers.

Strategie

De gemeente Delft heeft de intentie sterk in te zetten op een schone leefomgeving de komende jaren. Momenteel worden dagelijks schoonmaakwerkzaamheden uitgevoerd waardoor zwerfafval dat ontstaat zo snel mogelijk weer wordt opgeruimd. Delft werkt al sinds 1998 met een wijkaanpak waarin burgers direct betrokken worden bij de leefbaarheid van hun wijk. Initiatieven ten aanzien van het schoonhouden van de leefomgeving worden gestimuleerd en ondersteund. Het realiseren van gedragsverandering bij de gebruikers van de openbare ruimte heeft hierbij een hoge prioriteit.

De gemeente Delft wil de preventieve aanpak, zoals die al wordt uitgevoerd in de wijkaanpak, verbreden en uitbouwen. Hiertoe wil de gemeente Delft allereerst zorgen voor voldoende en aantrekkelijke prullenbakken in de openbare ruimte. Gelijktijdig zal door voorlichting en handhaving de verschillende gebruikersgroepen (bewoners, bezoekers en ondernemers) worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid.

Naast de preventieve aanpak dient op een effectieve en efficiënte wijze schoongemaakt te worden. Om verdere verspreiding te voorkomen wordt zwerfafval zo snel mogelijk opgeruimd (zwerfafval trekt nog meer zwerfafval aan) en zoveel mogelijk via de wijkgerichte aanpak.

Doelstellingen:

Deze visie en strategie vertalen zich in de volgende doelstellingen:

- **Gemiddeld schoonheidsgraad A (cijfer 8, schoon) over geheel Delft in de effectmeting in 2006.**
- Delft is in 2007 één van de 10 schoonste gemeente van Nederland.
- In 2006 is 98% van de prullenbakken nooit vol, het prullenbakkenbestand is op orde, de prullenbakken van Delft zijn aantrekkelijk en goed geplaatst.
- Ondernemers werken samen met de gemeente om de omgeving van hun instelling schoon te houden.
- Een monitoringsysteem van schoonheidsgraden is opgezet en in werking.
- In 2006 wordt 80% van de meldingen over zwerfafval binnen de behandeltermijn van 48 uur afgehandeld (nu 65%).
- In 2006 is de tevredenheid van de burgers over het schoonhouden van de openbare ruimte toegenomen met 10% naar gemiddeld 60%.
- In 2006 is het aantal hot spots niet toegenomen en is de helft van de hotspots met vervuilingsgraad D (zeer vuil) gedaald naar vervuilingsgraad B (matig schoon).
- Door een verbeterde interne communicatie hebben alle ambtenaren schoon op het netvlies.
- Convenanten met maatschappelijke organisaties (sportverenigingen, scouting, woningcorporaties, etc.) over het verwijderen van zwerfafval zijn in 2006 gerealiseerd.
- Bewoners nemen regelmatig initiatief gericht op een schone buurt met ondersteuning van de gemeente.

7

Plan van aanpak zwerfafvalverwijdering

7.1 — Inleiding

In dit hoofdstuk staan de maatregelen die zullen worden genomen om het ontstaan van zwerfafval in de gemeente Delft te voorkomen en de aanwezigheid daarvan zoveel mogelijk te verminderen zodat de vastgestelde doelstellingen kunnen worden gehaald.

De belangrijkste doelstelling die de gemeente Delft zich heeft gesteld is het behalen van een gemiddelde score van een 8 (A, schoon) in de effectmeting van 2006. De score in de meting over 2005 was een 6,9. Om deze doelstelling en de andere in hoofdstuk 6 genoemde doelstellingen te behalen zullen maatregelen zich in eerste instantie richten op:

- Het optimaliseren van het prullenbakkenbestand,
- Het verbeteren van de werkprocessen en organisatie van de zwerfafvalverwijdering,
- Het optimaliseren van communicatie,
- Het optimaliseren van participatie en bewustwording,
- Het optimaliseren van samenwerking met derden,
- De controle van ongewenst aanbod- en wegwerpgedrag en de aanpak van ondernemers.

Vanuit deze invalshoeken wordt een mix van maatregelen voorgesteld. De effecten van de genomen maatregelen zullen worden bepaald door een herhaling van de schoonheidsgradenmeting in 2006. Deze meting zal uitwijzen of de doelstellingen zijn gehaald en of aanvullende maatregelen nodig zijn.

7.2 — Optimaliseren van prullenbakkenbestand

Het aantal prullenbakken en de plaats daarvan is cruciaal in het terugdringen van het zwerfafval. Het beoogde resultaat is Delft voorzien van voldoende en gebruikersvriendelijke openbare prullenbakken zowel voor dagelijks gebruik als bij evenementen met als doel het ontstaan van zwerfafval in de openbare ruimte te voorkomen.

Tijdens het plaatsingstraject wordt gemeten of de plaatsing van afvalbakken een gunstig effect heeft op het terugdringen van zwerfafval. Nadien wordt beoordeeld of de veegdienst extra ingezet moet worden, bijvoorbeeld op zondag.

Het gehele traject, van locatiekeuze tot daadwerkelijke plaatsing loopt van oktober 2005 tot en met oktober 2006.

<u>Geraamde kosten:</u>	145.000 € (waarvan mogelijk € 45.000 SAM subsidie) ³
<u>Planning:</u>	Oktober 2005 t/m oktober 2006

7.3 __ Optimaliseren van werkprocessen en de organisatie

In de uitvoering van de zwerfafvalverwijdering is een aantal knelpunten gesignaleerd. Genoemde maatregelen hebben betrekking op deze in hoofdstuk 5 genoemde knelpunten.

1. *Aanstellen van één verantwoordelijke voor het beleidsthema "schoon".*

Er zal iemand worden aangesteld die verantwoordelijk is voor de verschillende aspecten van het beleidsthema schoon. Deze persoon zal zorgen voor de aansturing en coördinatie van de verschillende projecten en activiteiten. De rol van deze persoon is voornamelijk regisserend: hij/zij zorgt er bijvoorbeeld voor dat "schoon" voldoende aandacht krijgt bij stedelijke ontwikkeling en in wijkprogramma's en zorgt voor de ontwikkeling van kostenkentallen. Deze coördinator geeft ook nieuwe impulsen aan het beleidsthema "schoon", vanuit kennis over de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied.

1. *Opstellen veegplannen machinale veegdienst.*

Er zullen gedetailleerde veegplannen voor de machinale veegdienst worden opgesteld waarin routes, frequenties en afstemming met de handveegdienst zullen worden aangegeven.

2. *Verbeteren afstemming tussen diensten.*

Goede coördinatie van de uitvoering en afstemming tussen de verschillende disciplines die in de openbare ruimte werken leidt tot efficiëntere inzet van middelen en vergroot de effectiviteit van de verschillende maatregelen. Door middel van afspraken en overleg tussen de verschillende diensten zal de afstemming over het verwijderen van zwerfafval worden verbeterd.

3. *Verbeteren zwerfafvalverwijdering uit de watergangen en het groen.*

Ook in watergangen zijn hotspots aan te wijzen en deze zullen worden meegenomen in de specifieke veegplannen.

Sinds april 2005 valt ook de zwerfafvalverwijdering uit groenvoorzieningen onder de veegdienst. Aansturing en afstemming worden ontwikkeld en vastgelegd in werkprocessen.

³ Met een bestuurlijk vastgesteld plan van aanpak Zwerfafval kan de gemeente in aanmerking komen voor maximaal € 45.000,- subsidie voor het plaatsen van afvalbakken in het kader van het Plusproject Afvalbakken van SenterNovem

4. *Instellen van “vegen op maat”*

De inzet van veegmachines en de handmatige veegdienst zal nog meer worden afgestemd op de vervuiling in de wijken. Buurten, straten en winkelcentra die snel vervuilen zullen op deze wijze vaker worden geveegd (bijvoorbeeld winkelcentrum in de Hoven of wijken die de beoordeling B hebben gekregen) dan buurten en/of wijken die minder snel vervuilen (Vrijenban). Op deze wijze zal het mogelijk zijn om een schonere gemeente te verkrijgen met dezelfde inzet.

5. *Instellen monitoringssysteem.*

De uitvoering en de behaalde resultaten zullen regelmatig worden gemonitord. Aspecten die hierbij aan de orde komen zijn: behaalde kwaliteitsniveaus (schoonheidsgraden), hotspots, afhandeling meldingen en kosten.

6. *Verbeteren onderhoud en schoonmaakprocedure van prullenbakken.*

Vuile prullenbakken zullen worden vervangen door een schone, vervolgens kan de vuile prullenbak worden gereinigd aan de Staal.

7. *Optimaliseren van ledigingsfrequentie van prullenbakken met behulp van monitoringssysteem.*

In 2006 mag slechts 2% van de prullenbakken vol worden aangetroffen. Om volle prullenbakken te voorkomen moet de ledigingsfrequentie worden geoptimaliseerd. De locatie van de prullenbakken zullen worden opgenomen op de kaarten in de veegplannen met de daarbijbehorende leegfrequentie. Controle zal plaatsvinden met een monitoringssysteem.

8. *Werkzaamheden herkenbaar en zichtbaar uitvoeren.*

Zwerfafval zal op een meer zichtbaarder manier worden verwijderd aangezien hier een grote preventieve werking vanuit gaat. Zo kunnen bijvoorbeeld prullenbakken op een ander tijdstip worden geleegd dan 's-morgens vroeg en kunnen overige reinigingswerkzaamheden ook op tijdstippen worden uitgevoerd dat het beter gezien wordt. Ook posters en communicatieboodschappen op veegauto's kunnen de herkenbaarheid van de werkzaamheden vergroten.

Geraamde kosten: Financiering uit bestaande budgetten/ PM

Planning: Oktober 2005 t/m oktober 2006

7.4 __ Optimaliseren van communicatie

Communicatie over zwerfvuil wordt geïntegreerd in de bestaande campagnes en via bestaande kanalen (free publicity, advertenties/rubrieken, jaarlijkse folders etc.). Per deelproject, waar zwerfvuil een item is, wordt communicatie op maat verzorgd. Er is een link te leggen in de communicatie rond handhaving/stadsetiquette. Vervuiling is namelijk één van drie thema's in handhaving/stadsetiquette die vanaf 2006 in Delft centraal staan. Voor de handhaving/stadsetiquette is een communicatieaanpak bepaald. In die communicatie ligt de nadruk op drie aspecten: informeren, stimuleren en naleven. Deze drie aspecten zullen ook in de communicatie over deelprojecten zwerfafval een grote rol spelen. Hierin zal een campagne-achtige aanpak worden gevolgd te koppelen aan specifieke acties of projecten.

<u>Geraamde kosten:</u>	€ 15.000 (deels mogelijk gesubsidieerd door plusproject Handhaving) ⁴
<u>Planning:</u>	Oktober 2005 t/m oktober 2006

7.5 — Optimaliseren van participatie en bewustwording

Om de bewustwording van burgers over de gedeelde verantwoordelijkheid voor een schone leef- en woonomgeving te vergroten worden projecten op gebied van zwerfafval gestart of opgenomen in lopende projecten ter bevordering van een prettig leefklimaat.

Jongeren en scholieren

Door het sluiten van convenanten met scholen en (sport) verenigingen zal de verantwoordelijkheid voor een schone leefomgeving worden gedeeld. In het convenant wordt opgenomen dat de scholieren en leden rondom de school/ sportvereniging het gebied schoonhouden. Omdat hier gekozen wordt voor een integrale aanpak zal in 2006 een pilot gestart worden waarbij met één middelbare school in de wijk Hof van Delft /Voordijkshoorn een project wordt gestart. Daar waar mogelijk wordt aangehaakt bij de convenanten die opgesteld worden in het kader van veiligheid. Deelname aan de wedstrijd Schoonste School van Nederland (start oktober 2005) wordt door de gemeente gestimuleerd.

Bewoners

- Continueren van stimuleren en ondersteunen van initiatieven van burgers in het kader van de wijkaanpak.
- Communiceren welke schoonmaakwerkzaamheden de gemeente uitvoert.
- Spelregels communiceren.
- Extra inzet in buurten met verhoudingsgewijs grotere concentraties zwerfafval.

Ondernemers

- Communiceren van aanbiedregels afval, in pandige opslag afvalcontainers, zie ook toezicht en handhaving.

Toeristen en evenementen

- Bevordering bewustwording van bezoekers aan natuur- en recreatiegebied Delftse Hout
- Het realiseren van een statiegeld en/of eco glazen systeem bij evenementen.

Gemeentepersoneel

Vergroten van de bewustwording over “schoon” van het gemeentelijk personeel zowel bij de uitvoerende diensten als kantoorpersoneel door interne communicatie en betere afstemming tussen diensten.

<u>Geraamde kosten:</u>	€ 20.000,- (deels mogelijk gesubsidieerd door plusproject Handhaving)
<u>Planning:</u>	Oktober 2005 t/m oktober 2006

⁴ Naast de subsidie voor het plusproject afvalbakken kan de gemeente met een bestuurlijk vastgesteld plan van aanpak Zwerfafval in aanmerking komen voor maximaal € 30.000,- subsidie in het kader van het Plusproject Handhaving van SenterNovem. Het Plusproject bestaat uit het uitvoeren van preventieve en repressieve activiteiten voortkomend uit het vastgestelde plan van aanpak Zwerfafval.

7.6 __ Optimaliseren van samenwerking met derden

De samenwerking met overige beheerders in de openbare ruimte zal worden geïntensiveerd om tot afspraken te komen over het schoonhouden van die openbare ruimte (Rijkswaterstaat, NS, woningcorporaties, banken, bedrijven, etc.). Voorbeelden hiervan zijn:

- Implementatie Beheersconvenant Nederlandse Spoorwegen – Gemeente Delft.
- Convenant Schie oevers (moet nog verder worden uitgewerkt).
- Convenanten woningcorporaties (reeds bestaande grofvuilconvenanten zonodig optimaliseren, zoals in geval van de Gilliswijk)

Geraamde kosten: Financiering uit bestaande budgetten/ PM

Planning: Oktober 2005 t/m oktober 2006

7.7 __ Optimaliseren van toezicht en handhaving

Eerst worden bestaande afspraken en voorschriften binnen de gemeente op orde gemaakt. Vervolgens worden betrokkenen geïnformeerd over de intentie van de gemeente op onderstaande onderwerpen te handhaven.

1. *Controle en aanpak hotspots en snoeproutes*
Bekende problematische hotspots zullen in de gaten worden gehouden en indien een overtreding wordt gesignaleerd zal de overtreder worden aangesproken en zo nodig worden geverbaliseerd.
2. *Controle verspreiders van promotiemateriaal*
Verspreiders van promotiemateriaal zullen worden aangesproken op de door hen veroorzaakte vervuiling en zo nodig worden geverbaliseerd.
3. *Controle verspreiders van aanplakbiljetten op naleving vergunningvoorschriften.*
Verspreiders van aanplakbiljetten zullen worden aangesproken op de door hen veroorzaakte vervuiling en zo nodig worden geverbaliseerd.
4. *Controle uitbaters van eet- en drinkgelegenheden op aanwezigheid van een eigen afvalbak en het schoonhouden van de directe omgeving.*
Uitbaters van eet- en drinkgelegenheden zullen worden aangesproken op vervuiling van de omgeving en het niet hebben van voorzieningen. Zo nodig zal hen worden verzocht maatregelen te treffen.
5. *Controle ondernemers markt op naleving vergunningsvoorschriften.*
Na de markt dienen de standhouders volgens de vergunning de markt veegschoon op te leveren. Meestal gebeurt dit niet. Strengere controle op het navolgen van de vergunningvoorschriften zal plaatsvinden.
6. *Controle op verkeerd aangeboden huisvuil en bedrijfsvuil.*
Verkeerd aangeboden huisvuil en bedrijfsvuil blijft een bron van zwerfafval. Gedurende de zomer van 2005 is in de binnenstad intensief gecontroleerd op verkeerd aangeboden huisvuil en bedrijfsvuil. Dit heeft duidelijk effect gehad

maar het blijft een aandachtspunt. Er zijn maatregelen in voorbereiding om bedrijfsafvalcontainers uit het openbare gebied te verwijderen.

Het uitvoeren van de genoemde activiteiten betekenen een intensivering van de handhaving op het gebied van zwerfafval. Het is belangrijk dat de hieruit voortvloeiende consequenties voor de capaciteit van de handhaving in ogenschouw wordt genomen.

<u>Geraamde kosten:</u>	€ 30.000 (deels mogelijk gesubsidieerd door plusproject Handhaving ⁵)
<u>Planning:</u>	November 2005 t/m juli 2006

7.8 __ Monitoring en evaluatie

Om goed inzicht te krijgen over de kosten en de bereikte doelen is het van belang om regelmatig te monitoren. De monitoringsresultaten zullen worden vastgelegd en de tussentijdse resultaten zullen worden gecommuniceerd met zowel het management als de veegdienst. De resultaten zullen uitsluitend geven of de doelstellingen worden bereikt en zo niet of het nodig is om aanvullende maatregelen te treffen.

In het kader van wijkgericht werken van de sector stadsbeheer worden momenteel diverse monitoringssystemen bestudeerd. Het monitoren op zwerfafval zal bij de gekozen werkwijze aansluiten.

⁵ Naast de subsidie voor het plusproject afvalbakken kan de gemeente met een bestuurlijk vastgesteld plan van aanpak Zwerfafval in aanmerking komen voor maximaal € 30.000,- subsidie in het kader van het Plusproject Handhaving van SenterNovem. Het Plusproject bestaat uit het uitvoeren van preventieve en repressieve activiteiten voortkomend uit het vastgestelde plan van aanpak Zwerfafval.

Bijlage 1:

Inventarisatie prullenbakken in de Binnenstad

Nr. ⁶	Tijd	Locatie	Heelheid	Netheid	Wildplakken	Graffiti	Vullingsgraad (%)	Wel of geen zak	Type prullenbak	Opmerkingen
1	8.00	Barbarasteeg	Hoog	Vies	Veel stickers	Nee	Vol	Nee	Bammens	Op maandagochtend bekeken.
2	8.05	Oude Delft	Hoog	Vies	1 grote poster	Nee	80	Nee	PO-oranje	
3	8.10	Brabantse Turfmarkt	Hoog	Matig schoon	1 grote poster	Nee	40	Nee	Bammens	
4	8.10	Brabantse Turfmarkt	Hoog	Vies	1 grote poster	Nee	40	Nee	Bammens	
5	8.15	Brabantse Turfmarkt	Hoog	Matig schoon			70	Nee	Bammens	
6	8.20	Breestraat	Hoog	Schoon	Nee	Nee	40	Nee	Bammens	
7	8.25	Breestraat	Hoog	Matig schoon	Stickers	Nee	20	Nee	Bammens	
8	8.30	Breestraat	Hoog	Matig schoon	Stickers	Nee	20	Nee	Bammens	
9	14.15	Asvest	Hoog	Matig schoon	1 sticker	Nee	10	Nee	Bammens	
10	14.25	Bastiaansplein	Hoog	Schoon	Nee	Nee	20	Nee	Pollen	Onopvallend, alleen aan de zijanten van het Bastiaansplein
11	14.25	Bastiaansplein	Hoog	Schoon	Nee	Nee	20	Nee	Pollen	
12	14.25	Bastiaansplein	Hoog	Schoon	Nee	Nee	10	Nee	Pollen	
13	14.25	Bastiaansplein	Hoog	Schoon	Nee	Nee	20	Nee	Pollen	
14	14.25	Bastiaansplein	Hoog	Schoon	Nee	Nee	20	Nee	Pollen	
15	14.25	Bastiaansplein	Hoog	Schoon	Nee	Nee	20	Nee	Pollen	
16	14.25	Bastiaansplein	Hoog	Schoon	Nee	Nee	20	Nee	Pollen	
17	14.30	Vestpoort	Hoog	Vies: verf	Ja	Ja	80	Nee	Bammens	
18	14.30	Vestpoort	Hoog	Matig	Ja: 1 sticker	Nee	10	Nee	Bammens	
19	14.35	Gasthuislaan	Basis:	deuk	Schoon	Ja: 1	Nee	10	Nee	

⁶ Nummers staan aangegeven op de kaart in map 9 "Prullenbakken Gemeente Delft 2005"

Nr. ⁶	Tijd	Locatie	Heelheid	Netheid	Wildplakken	Graffiti	Vullingsgraad (%)	Wel of geen zak	Type prullenbak	Opmerkingen
						stickertje				
20	14.40	Pynepoort	Basis	Matig	Ja: 1 sticker	Nee	Leeg	Nee	PO-oranje	20 en 23 bij een kraam
21	14.40	Pynepoort	Hoog	Schoon	Nee	Nee	10	Nee	PO-oranje	
22	14.40	Pynepoort	Laag: barst	Matig	Nee	Nee	10	Nee	PO-oranje	
23	14.40	Pynepoort	Basis	Matig	Ja: 1 sticker	Nee	20	Nee	PO-oranje	
24	14.45	Bastiaanspoort	Basis	Vies	Ja, verwijderd	Ja	10	Nee	Bammens	
25	14.45	Bastiaanspoort	Basis	Vies	Ja, 1 sticker	Ja, verwijderd	30	Nee	Bammens	
26	14.50	Gasthuislaan	Hoog	Matig	Nee	Nee	Leeg	Nee	Bammens	
27	14.50	Gasthuislaan	Hoog	Matig	Nee	Nee	30	Nee	Bammens	
28	15.00	Gasthuislaan	Hoog	Vies	1 sticker	Nee	10	Nee	Bammens	
29	15.00	Gasthuislaan	Hoog	Matig	3 kleine stickers	Ja	10	Nee	Bammens	
30	15.00	Gasthuislaan	Hoog	Matig	Heeft sticker opgezeten	Ja	30	Nee	Bammens	Naast privebankje
31	15.05	Gasthuislaan	Hoog	Matig	1 sticker	Ja	80	Nee	Bammens	Veel McDonaldsbekers
32	15.05	Gasthuislaan	Hoog	Matig	1 sticker	Nee	50	Nee	Bammens	
33	15.10	Paradijspoort	Hoog	Matig	Veel stickers	Ja	50	Nee	Bammens	
34	15.10	Paradijspoort	Hoog	Matig	Veel stickers	Nee	40	Nee	Bammens	
35	15.15	BijMcDonalds	Hoog	Schoon	Nee	Nee	40	Nee	Bammens	Zwerfafval in midden, tussen bomen
36	15.15	BijMcDonalds	Hoog	Schoon	Nee	Nee	50	Nee	Bammens	
37	15.15	BijMcDonalds	Hoog	Schoon	Nee	Nee	70	Nee	Bammens	
38	15.15	BijMcDonalds	Hoog	Schoon	Nee	Nee	90	Nee	Bammens	

Nr. ⁶	Tijd	Locatie	Heelheid	Netheid	Wildplakken	Graffiti	Vullingsgraad (%)	Wel of geen zak	Type prullenbak	Opmerkingen
39		Bij McDonalds								Particulier, Twee prullenbakken in hal, eentje vol, eentje halfvol
40		Patat-kraam								Particulier, halfvol
41	15.25	Pieterstraat	Hoog	Schoon	1 Stickertje	Nee	40	Nee	Bammens	
42	15.25	Hangplek	Hoog	Matig	Nee	Ja	40	Ja	Bammens	
43	15.30	Paradijspoort	Hoog	Matig	Nee	beetje	20	Nee	Bammens	
44	15.30	Paradijspoort	Hoog	Vies	Veel stickers	Ja	40	Nee	Bammens	
45	15.30	Molslaan	Hoog	Vies deksel	Nee	Nee	80	Nee	PO-oranje	
46	15.30	HEMA	Hoog				60	Nee		Particulier
47	15.40	Molslaan	Hoog	Matig	Ja, meerdere	Nee	50	Nee	Bammens	Veel flyers in prullenbak
48	15.40	Molslaan	Hoog	Matig	Ja, meerdere	Nee	70	Nee	Bammens	
49	16.00	Kruisstraat	Hoog	Schoon	Nee	Klein beetje	20	Nee	PO-oranje	
50	16.00	Achtersack	Hoog	Matig	Poster	Nee	10	Nee	PO-oranje	Erg vies van binnen
51	16.05	Achtersack	Hoog	Schoon	1 stickertje	Nee	10	Nee	Bammens	In omgeving veel zwerfafval, windhoek
52	16.10	Achtersack	Hoog	Schoon	Nee	Nee	20	Nee	PO-oranje	
53	16.15	Beestenmarkt	Hoog	Schoon	Nee	Nee	30	Nee	Bammens	
54	16.15	Beestenmarkt	Hoog	Schoon	Nee	Nee	30	Nee	Bammens	
55	16.15	Beestenmarkt	Hoog	Schoon	Ja, stickers	Nee	20	Nee	Bammens	
56	16.15	Beestenmarkt	Hoog	Schoon	Nee	Nee	40	Nee	Bammens	
57	16.20	Burgwal	Hoog	Schoon	Nee	Nee	50	Nee	Bammens	
58	16.20	Burgwal	Hoog	Matig	Nee	Nee	30	Nee	Bammens	
59	16.25	Burgwal	Hoog	Schoon	1 kleine sticker	Ja	20	Nee	Bammens	
60	16.25	Burgwal, bij	Hoog	Matig	3 stickers	Nee	10	Nee	Bammens	

Nr. ⁶	Tijd	Locatie	Heelheid	Netheid	Wildplakken	Graffiti	Vullingsgraad (%)	Wel of geen zak	Type prullenbak	Opmerkingen
		school								
61	16.30	Burgwal	Hoog	Matig	2 stickers	Nee	70	Nee	Bammens	
62	16.30	Burgwal	Hoog	Schoon	2 stickers	Nee	50	Nee	Bammens	
63		SPAR	Hoog				60-20			Particulier, er staan 2 prullenbakken voor de winkel
64	16.35	Burgwal	Hoog	Schoon	1 sticker	Nee	10	Nee	Bammens	
65	16.35	Brabantse Turfmarkt	Hoog	Schoon	4 stickers	Nee	30	Nee	Bammens	Vulopeningen staan naar buiten toe
66	16.45	Brabantse Turfmarkt	Hoog	Vies	3 kleine stickers	Nee	10	Nee	Bammens	In het midden staan geen prullenbakken
67	16.45	Brabantse Turfmarkt	Hoog	Matig	3 stickers	Nee	80	Nee	Bammens	
68	16.45	Brabantse Turfmarkt	Hoog	Matig	3 stickers	Nee	30	Nee	Bammens	Bord Chinees rest. staat voor prullenbak
69	16.50	Brabantse Turfmarkt	Hoog	Vies	3 stickers = afgehaalde poster	Nee	Vol	Nee	Bammens	
70	16.50	Brabantse Turfmarkt	Hoog	Vies	Veel stickers	Nee	40	Nee	Bammens	Staat fiets tegenaan
71	16.50	Speelplaats	Hoog	Matig	Nee	Nee	20	Ja	Bammens, groen	Hangplek
72	16.50	Speelplaats	Hoog	Schoon	Nee	Ja	5	Nee	Bammens, zwart	
73	16.55	Molslaan	Hoog	Schoon	Nee	Nee	70	Nee	Bammens	
74	17.00	Molslaan	Hoog	Matig	Veel stickers	Nee	30	Nee	PO-oranje	Binnenkant heel vies
75	17.00	Kromstraat	Hoog	Schoon	Veel stickers	Nee	90	Nee	Bammens	Staan aan één kant van de straat

Nr. ⁶	Tijd	Locatie	Heelheid	Netheid	Wildplakken	Graffiti	Vullingsgraad (%)	Wel of geen zak	Type prullenbak	Opmerkingen
76	17.00	Kromstraat	Hoog	Schoon	Veel stickers	Nee	40	Nee	Bammens	
77	17.00	Kromstraat	Hoog	Vies:verf	Nee	Nee	Vol	Nee	Bammens	Staan fietsen omheen
78	17.05	Jacob Gerritsstraat	Hoog	Vies	Veel stickers	Nee	90	Nee	Bammens	Heel erg vies
79	17.10	Jacob Gerritsstraat	Hoog	Vies	Veel stickers	Nee	30	Nee	Bammens	Binnenkant vies
80	17.10	Jacob Gerritsstraat	Hoog	Vies	Veel stickers	Ja	50	Nee	Bammens	
81	17.10	Oude Lange dijk	Hoog	Matig	1 grote sticker	Nee	70	Nee	Bammens	
82	17.15	Oude Lange dijk	Hoog	Schoon	Nee	Nee	Vol	Nee	Pollen	
83	17.15	Oude Lange dijk	Hoog	Matig	Nee	Nee	10	Nee	Bammens	Vies aan achterkant
84	17.20	Pleintje bij kunstwerk	Hoog	Schoon	Nee	Nee	20	Nee	Pollen	
85	17.20	Pleintje bij kunstwerk	Hoog	Schoon	Nee	Nee	90	Nee	Pollen	Staan 2 dozen naast
86	17.30	Markt	Hoog	Schoon	Nee	Nee	Vol	Nee	Pollen	Meeuwen halen prullenbak weer leeg
87	17.30	Markt	Hoog	Schoon	Nee	Nee	50	Nee	Pollen	Fiets en aanhanger belemmeren bereikbaarheid
88	17.32	Markt	Hoog	Schoon	Nee	Nee	Vol	Nee	Pollen	Staat bord voor
89	17.35	Markt	Hoog	Schoon	Nee	Nee	Vol	Nee	Pollen	
90	17.35	Markt	Hoog	Schoon	Nee	Nee	Vol	Nee	Pollen	Brommer en schut belemmeren bereikbaarheid
91	17.40	Markt	Hoog	Schoon	Nee	Nee	10	Nee	Pollen	Staat verdekt opgesteld

Nr. ⁶	Tijd	Locatie	Heelheid	Netheid	Wildplakken	Graffiti	Vullingsgraad (%)	Wel of geen zak	Type prullenbak	Opmerkingen
92	17.40	Markt	Hoog	Schoon	Nee	Nee	30	Nee	Pollen	Valt niet op
93	17.45	Markt	Hoog	Schoon	Nee	Nee	Vol	Nee	Pollen	Bij afvalbakken, fiets belemmert bereikbaarheid
94	17.50	Markt	Hoog	Schoon	Nee	Nee	80	Nee	Pollen	Valt niet op, veel zwerfafval eromheen
95	17.50	Oude Langedijk	Hoog	Schoon	Nee	Nee	Vol	Nee	Pollen	
96	17.55	Boterbrug	Hoog	Schoon	Nee	Nee	80	Ja	Pollen	
97	17.55	Boterbrug	Hoog	Schoon	Nee	Nee	50	Ja	Pollen	
98	17.55	Boterbrug	Hoog	Schoon	Nee	Nee	Vol	Ja	Pollen	
99	18.00	Camaretten	Hoog	Schoon	Nee	Nee	Vol	Nee	Pollen	
100	18.00	Camaretten	Hoog	Schoon	Nee	Nee	20	Nee	Pollen	
101	18.00	Camaretten	Hoog	Schoon	Nee	Nee	10	Nee	Pollen	Valt niet op, vlakbij een volle prullenbak (Nr. 99)
102	18.05	Brug bij Wijnhaven	Hoog	Matig	Nee	Nee	80	Nee	Bammens	
103	10.00	Phoenixstraat, voor Delfia	Hoog	Matig	Nee	Nee	Vol	Nee	PO-oranje	Maandagochtend

Bijlage 2: Inventarisatie prullenbakken In de Hoven

Nr.	Heelheid	Netheid	Vullingsgraad	Zak	Type	Opmerkingen
1	Hoog/basis	Schoon	5%	Nee	Grijs rond	
2	Hoog (nieuw)	Schoon	30%	Ja	Bammens	
3	Hoog	Schoon	80%	ja	Bammens	
4	Laag (stuk)	Schoon	30%	Ja	PO-oranje	
5	Laag	Matig schoon	5%	Ja	PO-oranje	Twee bakken (duo)
6	Laag (stuk)	Schoon	5%	Ja	PO-oranje	
7	Basis	Schoon	10%	Ja	PO-oranje	Twee bakken (duo)
8	Basis	Schoon	100%	Ja		Nederland Schoon bak
9	Basis	Schoon	20%	Nee	Grijs rond	
10	Laag (stuk)	Schoon	70%	Nee	Grijs rond	Bak staat los op de grond
11	Hoog	Schoon	100%	ja	PO-oranje	
12	Hoog	Schoon	40%	ja	PO-oranje	
13	Hoog	Matig schoon	50%	ja	PO-oranje	
14	Hoog	Schoon	Vol	ja	Geel vierkant	Particulier
15	Hoog	Schoon	Vol	ja	Geel vierkant	Particulier
16	Hoog	Matig schoon	20%	ja	PO-oranje	Twee bakken (duo)
17	Hoog	Matig schoon	30%	ja	PO-oranje	Twee bakken (duo)
18	Hoog	Schoon	5%	ja	PO-oranje	
19	Hoog	Schoon	70%	ja	PO-oranje	
20	Hoog	Schoon	30%	ja	PO-oranje	
21	Hoog	Schoon	40%	ja	PO-oranje	Houten pallet naast geplaatst
22	Hoog	Vies	20%	ja	PO-oranje	
23	Hoog	Matig schoon	40%	ja	PO-oranje	Voor ingang flat

Bijlage 3: Inventarisatie prullenbakken De Delftse Hout

Nr.	Locatie	Heelheid	Netheid	Vullingsgraad	Zak	Soort	Opmerkingen
1	Afrit naar McDonalds toe	Hoog	Schoon	5%	nee	Bammens 20l	
2	Voor ingang McDonalds	Hoog	Schoon	2%	nee	Bammens 20l	
3	Voor ingang McDonalds	Hoog	Schoon	0%	nee	Bammens 20l	
5-8	Parkeerplaats DHC	Hoog	Schoon	5%	nee	PO oranje – 20l	
9-10	Achter sporthal - Sportring	Hoog	Schoon	0%	nee	PO oranje – 20l	
10-11	Sportring bij grasveld	Hoog	Schoon	0%	nee	PO oranje – 20l	
12	Hertenkamp	Laag	Verroest	60%	ja	Groen – groot	
13	Hertenkamp	Hoog	Verroest	60%	ja	Groen – groot	
14	Hertenkamp achter kas	Laag	Vies	40%	nee	Grijs/zwart	
15	Parkeerplaats	Hoog	Vies	40%	ja	Groen – groot	
16	Parkeerterreintje Middelweg	Hoog	Matig schoon	Overvol	ja	Groen - groot	
17	Bij bruggetje	Laag/ geen deksel	Schoon	60%	nee	Groen – groot	
18	Zonneweide bij strand	Basis-Hoog	Schoon	0-20%	ja	Groen – groot	Meeste prullenbakken aan zijkanten zonneweide, onopvallend door groene kleur, veel en groot, niet naast bankjes
19		Basis	Tamelijk schoon	10%	ja	Zwart-klein	
20	Op zonneweide	Basis – hoog	Schoon	10%	ja	groen	Zeer weinig prullenbakken op zonneweide
21	Achter IKEA	Laag	Vies	2%	nee	Groen-rond	
22	Achter IKEA	Hoog	Matig	Leeg	nee	Groen-rond	

Nr.	Locatie	Heelheid	Netheid	Vullingsgraad	Zak	Soort	Opmerkingen
			schoon				
23-27	Parkje bij Vrederustpad + parkeerplaats	Hoog	Matig schoon	Leeg	ja	Groen-groot	
28	Vrederustpad	Hoog	Schoon	50%	ja	Gele zak in rek	Gele kleur valt goed op, wordt goed gebruikt
29	Einde hoflaan	Laag	Vies	Is alleen een plankje ingeworpen	nee	PO-oranje	Wordt niet gebruikt
30	Parkeerplaats Hoflaan	Laag	Met graffiti	Leeg	ja	Groen	

Bijlage 4: Waardering van ondernemers

Antwoorden op de vraag: *“Kan de gemeente meer doen?”*:

- vaker vegen (7x genoemd),
- meer afvalbakken (6x genoemd),
- prullenbakken vaker legen (3x genoemd),
- meer schoonmaken (2x genoemd),
- 's-morgens met de hand vegen en 's-avonds met de machine,
- ligt eraan waar het vandaan komt, vaak komt het niet van klanten,
- grotere prullenbakken,
- strenger toezicht, ook opletten bij legen containers,
- afvalbakken met kleppen plaatsen,
- als er meer afval is, marktlieden (meer) laten betalen,
- bakken staan vaak open na leging,
- burgers erop attenderen dat ze afval moeten meenemen en weggooien in afvalbakken,
- controleren op avond voor de markt,
- er wordt niet gekeken naar grofvuil, beter reageren op telefoontjes,
- hogedrukspuit toepassen, bedrijfsafval consistent ophalen,
- klikobakken plaatsen op marktdagen,
- mensen met prikkers inzetten,
- op piekdagen nadruk leggen, zondag is piekdag maar hebben ambtenaren vrij,
- strenger optreden tegen daklozen, blikjes, glas e.d.,
- vaker bedrijfsafval ophalen,
- winkels zouden meer moeten vegen.

Antwoorden op de vraag: *“Welke ondernemers veroorzaken zelf zwerfafval?”*:

- horeca (9x genoemd),
- supermarkt (6x genoemd),
- groenteboer (5x genoemd),
- frietkraam (4x genoemd),
- bakker (3x genoemd),
- viswinkel (3x genoemd),
- bankautomaat (2x genoemd),
- bloemist (2x genoemd),
- allemaal,
- kassabonnetje en foldertjes,
- publiek doet het,
- suggestieve vraag, afval wordt veroorzaakt door consument,
- afval bij flat wordt verkeerd aangeboden, bakken zijn vaak overvol,
- broodjeszaak,
- snackbar
- shoarmarestaurant,
- Hema,
- tankstation